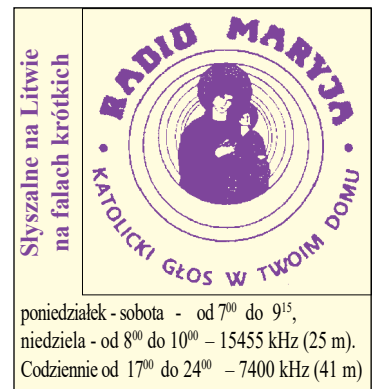

ROTA

DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

13-19 czerwca 2024 r., nr 1312

Roztańczone Święto Rodziny w Szumsku

Okazja do wspólnej zabawy i integracji

Nikt nie może zaprzeczyć, że rodzina odgrywa ważną rolę w życiu człowieka. W domu uczymy się podejmować decyzje i ponosić związaną z nimi odpowiedzialność. Osoby, które tworzą rodzinny dom, to ludzie, z którymi łączą nas więzy krwi, wspólne doświadczenia, wspomnienia i przeżycia. To oni w dużej mierze kształtują naszą postawę i stosunek do innych ludzi. To, czego nauczymy się w domu już zawsze będzie oddziaływało na nasze życie i nawet, gdy sami zaczniemy budować dom swoim dzieciom, będziemy mieli w pamięci to, czego tam się nauczyliśmy.

O znaczeniu rodziny w życiu każdego człowieka, o wadze spędzenia jak najwięcej czasu z bliskimi pamiętają pracownicy Centrum Kultury w Szumsku – filii Centrum Kultury w Rudominie. To właśnie tu, w Szumsku, 1 czerwca odbyło się Święto Rodziny. Tego dnia było tanecznie, wesoło i rodzinnie. Organizatorzy zapewnili gościom mnóstwo atrakcji i wrażeń, niecodzienną atmosferę i niesamowitą energię.

Uczestnicy imprezy mieli okazję oglądać wspaniałą świąteczny kon-

cert, w którym wzięli udział wszechstronnie utalentowani młodociani artyści. Tańce zmieniały piosenki, a piosenki – wiersze czy też przedstawienie o rodzinie...

Przed licznym zgromadzoną publicznością wystąpił działający przy Centrum Kultury w Szumsku zespół „Nuta” z piosenką „Dzień dziecka”, jak też zespół „Szum Studio” – z piosenką „Zawsze z Tobą chciałbym być” i „W moim ogródeczku”. Uczniowie 2 i 3 klasy Szkoły Pod-

Dokończenie na s. 20

Spotkanie członków Zarządu Głównego ZPL z podsekretarz stanu w MSZ RP Henryką Mościcką-Dendys

Treściwe rozmowy w pozytywnej atmosferze

W dniach 5-7 czerwca br. na Litwie miała miejsce wizyta delegacji przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP na czele z podsekretarz stanu w MSZ Henryką Mościcką-Dendys. Wiceminister spraw zagranicznych odbyła szereg spotkań z przedstawicielami władz Litwy, podczas których były omawiane aktualne kwestie współpracy obu krajów oraz dotyczące problemów Polaków na Litwie.

Podsekretarz stanu podczas wizyty odwiedziła kilka placówek oświatowych z polskim językiem nauczania w Wilnie, rejonach wileńskim i trockim. Pani wiceminister miała również spotkanie z przed-

Dokończenie na s. 7

Ostatni dzwonek dla maturzystów 68. rocznika Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodziu

Odlot do krainy nowych doświadczeń

Delikatny majowy dotyk natury pachnie mleczem i wilgotną trawą. Lekki podmuch wiatru kołysze gałęzie wiśni i śliw, a na ziemię zaczyna opadać delikatny śnieg z płatków kwiatów. Ziemię nawilża rześisty deszcz. Jeden po drugim rozkwitają kwiaty i nie nadążamy ich liczyć. Choć przeżywaliśmy święto ostatniego dzwonka wiele razy, to znów wydaje się, że znaleźliśmy się w świecie pełnym nieodgadnionych tajemnic i uczuć.

W Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodziu zabrzmiał 29 maja ostatni dzwonek dla maturzystów 68. rocznika. Ten dzień był piękny i wspaniały.

Od wczesnego ranka w gimnazjum rozbrzmiewały głosy dwunastoklasistów, zapraszające do

Dokończenie na s. 7

Maksyma tygodnia:

„Życie jest marzeniem dla mądrych, grą dla głupców, komedią dla bogatych i tragedią dla biednych”.

Szołem Alejchem

Niebowskazy

Zwyczajny

Nie od święta
właśnie na co dzień
taki co przychodzi w czwartek po środzie
nie martwi się że kiepska pogoda
spokojny że nic się nie stało
bo mleko wykpięto
nie myśli z lękiem
że małe zawsze za wielkie
tłumaczy że ktoś zmęczony
bo serce ma z każdej strony
wie że ktoś zgrzeszył po drodze
a tza mu kapie po brodzie
w kuchni
w przedpokoju
w ogrodzie
mój Bóg zwyczajny na co dzień

Ks. Jan Twardowski

TYDZIEŃ NA LITWIE

Banki nadal będą musiały przeznaczać środki na składkę solidarnościową

Parlament litewski w drugim czytaniu przyjął poprawki, które przedłużają o rok składkę solidarnościową dla banków. Pieniądze z tego tytułu zostaną skierowane na obronność kraju. Ostateczne głosowanie w tej sprawie odbędzie się w przyszłym tygodniu. Zgodnie z przewidywaniami Banku Litewskiego, w przyszłym roku do budżetu państwa musiałyby wpłynąć 50 – 70 mln euro. Jak zapewniało kierownictwo Ministerstwa Ochrony Kraju wszystkie środki uzyskane ze składki solidarnościowej są przeznaczane na wzmocnienie zdolności obronnych państwa.

Dowody osobiste z przestarzałymi chipami do wymiany

Prognozuje się, że około 20 tys. mieszkańców będzie musiało wymienić dowody osobiste z tzw. chipem, czyli certyfikatem podpisu elektronicznego. Jak informuje Departament Migracji, osoby, które posiadają dowody osobiste wydane w okresie od września 2022 roku do września 2023 r. i wcześniej, powinny je wymienić. Zaznacza również, że do końca tego roku można to zrobić nieodpłatnie, a po upływie terminu za wymianę trzeba będzie zapłacić. Chodzi o to, że chipy zainstalowane w dowodach osobistych zestarzały się i trzeba je wymienić na bardziej nowoczesne.

Wzmocnione kontrole cudzoziemców na Litwie

Prawie 1500 cudzoziemcom cofnięto zezwolenia na pobyt na Litwie. Według Ministerstwa Spraw Wewnętrznych większość zezwoleń została utracona z powodu niepodpisanej lub rozwiązanej umowy o pracę, ale 12 osobom takie zezwolenie cofnięto ze względu na zagrożenie dla bezpieczeństwa. W ubiegłym miesiącu funkcjonariusze Państwowej Straży Granicznej przeprowadzili 61 kontroli, w tym 12 wspólnie z policją, Wydziałem Migracji, Państwową Inspekcją Pracy i Państwową Inspekcją Podatkową. Łącznie skontrolowano 1471 przybyszów z obcych państw i zidentyfikowano 17 przypadków naruszeń Ustawy o statusie prawnym cudzoziemców. Obecnie na Litwie ważne zezwolenia na pobyt posiada 219 506 cudzoziemców, z czego 115 790 zezwoleń na pobyt tymczasowy wydano ze względu na pracę.

Drastycznie zdrożała realizacja projektu „Rail Baltica”

Realizacja projektu „Rail Baltica” będzie kosztowała o wiele drożej niż zakładano początkowo i wyniesie 15,3 mld euro. Tymczasem w roku 2017 kosztorys prac związanych z projektem wynosił 5,8 mld euro. Wykonawcy drastyczny wzrost kosztów tłumaczą tym, że na trasie kolejowej zostanie wybudowanych wiele nowych obiektów, które nie były brane pod uwagę w roku 2017 oraz skutkiem wysokiej inflacji, która spowodowała skok cen na artykuły budowlane. „Rail Baltica” to część transeuropejskiego korytarza, który w przyszłości połączy Niemcy, Polskę, Litwę, Łotwę, Estonię oraz w dalszej perspektywie – Finlandię. Dzięki prowadzonej modernizacji trasa przystosowana zostanie do ogólnych standardów linii kolejowych obowiązujących w krajach Unii Europejskiej.

Uczniowie z Gimnazjum im. ks. J. Obremskiego stworzyli mobilną grę

Cenne doświadczenia

Uczniowie z Gimnazjum im. ks. Józefa Obremskiego w Mejszagole – Bartosz Jarmolkowicz z klasy II G i Edwin Pawłowicz z klasy IV G – wzięli udział w innowacyjnym projekcie na platformie edukacyjnej „Inżynieria Przyszłości” (lit. „Ateities inžinerija”) we współpracy z Uniwersytetem Technicznym im. Giedymina w Wilnie (VILNIUS TECH), gdzie stworzyli mobilną grę z rodzaju „Hypercasual” o nazwie „FlipThis”.

Inspiracją do stworzenia gry była

popularne w latach 2016-2017 internetowe wyzwanie „Bottle Flip Challenge”. Celem gry jest precyzyjne rzucanie butelki i zdobywanie waluty wirtualnej. Gra została stworzona przy użyciu silnika „Unity”. Uczniowie przedstawili swoją grę podczas zamknięcia 7. sezonu platformy edukacyjnej „Inżynieria Przyszłości” na uniwersytecie VILNIUS TECH.

Projekt ten nie tylko dostarczył uczniom cennej wiedzy z zakresu programowania i projektowania gier, ale również dał im możliwość praktycznego zastosowania

zdobytej wiedzy. VILNIUS TECH, współpracując z gimnazjum, zapewnił wsparcie i mentoring w trakcie całego procesu tworzenia gry, co pozwoliło uczniom lepiej zrozumieć zagadnienia związane z technologią oraz rozwijać swoje umiejętności. Dzięki współpracy z VILNIUS TECH, uczniowie Gimnazjum im. ks. Józefa Obremskiego mieli możliwość nie tylko stworzenia własnej gry mobilnej, ale także zdobycia cennych umiejętności i doświadczenia, które mogą okazać się kluczowe w ich przyszłych karierach zawodowych.

Uczniowie z Podbrodzia w polsko-niemiecko-litewskim projekcie historycznym

To był piękny czas!

To był piękny czas spędzony w międzynarodowym towarzystwie! W dniach 3-7 czerwca w pięknej miejscowości Kamminke w Niemczech uczniowie klas 7-10 Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodziu uczestniczyli w polsko-niemiecko-litewskim projekcie historycznym.

Oprócz zajęć edukacyjnych zwią-

zanych tematycznie z okresem II wojny światowej, młodzież brała również udział w wycieczkach do Peenemünde, Ahlbeck i Świnoujścia, gdzie w grupach międzynarodowych uczestniczyli w grach terenowych! Nie zabrakło też wspólnych zabaw i gier na terenie centrum edukacyjnego „Golm”.

Cieszymy się, że uczniowie mieli okazję spędzić wartościowo

i ciekawie czas, udoskonalić swoją wiedzę historyczną, a co najważniejsze, nawiązać międzynarodowe przyjaźnie, które, mamy nadzieję, poszerzą ich horyzonty i pozwolą swobodnie i odważnie żyć w rytmie współczesnego świata.

Koordynatorki projektu: wicedyrektorka **Anna Łastowska** oraz **Elwira Ceiko**

WIEŚCI z Wileńszczyzny

Akcja krwiodawstwa w Rudominie

15 czerwca w siedzibie Centrum Kultury w Rudominie w godz. 9.00 –14.00 odbędzie się akcja krwiodawstwa. Jej organizatorem jest Narodowe Centrum Krwi. Krew to najbardziej „pożądanym lekiem” jakim dysponuje medycyna. Oddana krew może komuś uratować życie.

Retro w Ciechanowiskach

15 czerwca w Ośrodku Kultury w Ciechanowiskach o godz. 18.00 odbędzie się koncert pt. „Czas retro”, który przeniesie publiczność w świat nieco zapomnianych piosenek.

O sprawach kultury w Zatoczcu

7 czerwca w Pałacu Tyszkiewiczów w Zatoczcu odbyło się wyjazdowe posiedzenie Sejmowego Komitetu ds. Kultury. Uczestniczyli w nim członkowie komitetu, przedstawiciele Ministerstwa Kultury RL i Departamentu Dziedzictwa Kulturalnego, władze samorządu rejonu trockiego w osobach mera Andriusa Šatevičiausa, wicemer Eweliny Kislych-Šochienė, wicedyrektora administracji samorządu rejonu trockiego Romualda Zviagina, dyrekcja Trockiego Parku Historycznego i Trockiego Muzeum Historycznego, przedstawiciele starostwa i wspólnoty Starych Trok oraz Litewskiej Wspólnoty Karaimów. Omawiano sprawy związane z tematem kultury w rejonie trockim, m. in o uwiecznieniu pamięci Wielkiego Księcia Litewskiego Witolda Wielkiego.

Z okazji Dnia Żałoby i Nadziei

13 czerwca w czytelni biblioteki im. Ignasa Šeiniusa w Szyrwintach o godz. 14.00 odbędzie się prezentacja albumu zdjęć zesłańców i więźniów politycznych „Wywiezieni z Ojczyzny”, natomiast 14 czerwca przy pomniku Niepodległości Litwy o godz. 16.00 zostanie zorganizowany wieczór muzyki i poezji pt. „Ojczyzno, żyję tylko dla ciebie”.

Impreza z muzyką i gawędziarką

15 czerwca w Ośrodku kultury w Anciuinach o godz. 13.00 odbędzie się koncert, podczas którego wystąpi kapela ludowa z Muśnik i zespół „Linksmosios močiutės” z Szawel. Będzie on przeplatany gawędami gawędziarki Antaniny Koirienė.

Na pikniku w Prezydenturze

Już trzykrotnie maluchy ze szkoły-przedszkola „Gandriukas” w Wysokim Dworze uczestniczyły w projekcie „Zawody litewskich maluchów”, mającym na celu wzmocnienie aktywności fizycznej dzieci w wieku przedszkolnym. W tym roku maluchy z Wysokiego Dworu zostały zaproszone na olimpijski piknik do Prezydentury RL w Wilnie, który odbył się w ostatni dzień maja. Wraz z dziećmi z 16 instytucji przedszkolnych gimnastykowali się, sportowali, spotykali kalendarzowe lato. Spotkali się także z Prezydentem RL Gitanasem Nausėdą i Pierwszą Damą Dianą Nausėdienė. Wszyscy uczestnicy pikniku zostali nagrodzeni medalami pamiątkowymi.

Wystawa prac Egidijusa Sologubasa i Jolity Jurkevičiūtė

15 czerwca w Centrum Kultury w Szyrwintach o godz. 12.00 odbędzie się otwarcie wystawy prac malarskich Egidijusa Sologubasa i Jolity Jurkevičiūtė pt. „Poszukiwania i odkrycia” i spotkanie z tymi artystami.

Egidijus Sologubas jest utalentowanym artystą malarzem, rzeźbiarzem. Prócz tego prowadzi na You tube własny kanał „Skonio parkas”, na którym dzieli się przepisami różnych potraw, opowiada jak je przyrządzić. Ma napisaną książkę o konserwowaniu produktów żywnościowych pt. „Geriaus konservavimo receptai”. Jolita Jurkevičiūtė jest nauczycielką sztuki, technologii i kreślenia w progimnazjum „Atžalynas”, szkole sztuk pięknych i gimnazjum im. W. Stuki-Gucewicza w Szyrwintach. Maluje olejem, akwarelą, tworzy grafiki.

Jan Lewicki

Husaria z Wileńszczyzny zdobyła Europarlament!

Wybory europejskie 2024 za nami. Akcja Wyborcza Polaków na Litwie-Związek Chrześcijańskich Rodzin odniosła w nich wielki sukces i kolejny raz przypieczętowała swoją bezkonkurencyjną pozycję na Wileńszczyźnie, deklasując wszystkich rywali politycznych. Tym samym Polacy pokazali, że są prawdziwymi gospodarzami tej ziemi, na której od wielu pokoleń toczy się walka o zachowanie polskiej tożsamości, mowy, kultury, wiary ojców i polskiego szkolnictwa. Te wybory znakomicie potwierdziły siłę polskości i polskiej partii na Litwie. Warto zatem podsumować wyborczą batalię.

Zdecydowany sukces wyborczy AWPL-ZChR

Nic lepiej nie oddaje wyborczej rzeczywistości jak statystyki i konkretne wyniki pokazane w liczbach i procentach. AWPL-ZChR systematyczną i pełną poświęcenia pracą organizacyjną w wyborach do Parlamentu Europejskiego ponownie potwierdza swój autorytet reprezentanta wileńskich Polaków poprzez zaufanie jakim się cieszy wśród wyborców oraz poprzez niezmiennie wysokie poparcie dla jej lidera Waldemara Tomaszewskiego. Ta mocna pozycja została potwierdzona. Polska partia zdobyła także absolutną większość głosów wyborców w rejonach sołecznickim (84,71 proc.), wileńskim (41,38 proc.), wisagińskim (22,42 proc.) i trockim (19,39 proc.) wygrywając w nich. Natomiast w rejonie święciańskim uzyskała drugi wynik (15,72 proc.). W skali całego kraju znacząco zwiększyła wynik wyborczy zdobywając 5,78 proc. głosów wobec 5,21 proc. przed pięć laty. A co zasługuje na uwagę, we wszystkich rejonach Litwy padały głosy na kandydatów AWPL-ZChR, którą popierają mniejszości narodowe widząc w niej obrońcę swoich praw, jak też Litwini pielęgnujący wartości chrześcijańskie.

To bardzo dobry zwiastun na przyszłość, zwłaszcza że przed mieszkańcami Litwy kolejne wybory w tym roku, jesienią do Seimasu. Wybory pokazały również, że polska wspólnota na Litwie jednoznacznie popiera program polityczny i społeczny reprezentowany przez polską partię i jej lidera, oparty na zasadniczych filarach, którymi są polityka

prorodzinna, sprawiedliwość społeczna, ochrona praw mniejszości narodowych, obrona wartości chrześcijańskich i Europa ojczyzn.

I tak oto polska husaria z Wileńszczyzny czwarty raz z rządu zdobyła Europarlament

Efektom wyborczego sukcesu AWPL-ZChR jest zdobycie czwarty raz z rządu mandatu europościa, który ponownie obejmie jej prezes Waldemar Tomaszewski. Tylko dwóch polityków litewskich może poszczycić się takim osiągnięciem, czyli nieprzerwanym zasiadaniem w Parlamencie Europejskim od czterech kadencji. To wielki zaszczyt dla Wileńszczyzny. Trzeba też dodać, że lider AWPL-ZChR zapracował na zaufanie i kolejny z rządu wybór uczciwą polityką, poświęceniem dla swoich wyborców i troską o zwykłych ludzi, w tym pomocą dla polskiej młodzieży. W czasie swoich kadencji w PE zorganizował aż 111 miesięcznych staży dla młodych Polaków z Wileńszczyzny. Dzięki temu mogli poznać pracę instytucji unijnych i mieć lepszy start w dorosłe życie. Konsekwentnie bronił praw wszystkich tradycyjnych mniejszości narodowych i językowych, w tym polskiego szkolnictwa na forum europejskim, zdecydowanie upominał się o wyrównanie dopłat bezpośrednich dla rolników, aby rolnicy litewscy nie byli w tym procesie dyskryminowani. W siedzibie Parlamentu Europejskiego w Strasburgu zorganizował pierwszą w historii PE wystawę zatytułowaną "Wilno Miasto Miłosierdzia" nawiązującą do największego w dzisiejszym Koście-

Autor artykułu dr Bogusław Rogalski

le kultu Bożego Miłosierdzia, który ustanowił Jan Paweł II, jako nawiązanie do chrześcijańskich korzeni Europy. To tylko nieliczne przykłady, które pokazują wielkie zaangażowanie Waldemara Tomaszewskiego w sprawy ważne dla ludzi. To dlatego cieszy się tak dużym poparciem i bez wątpienia jest głosem Wileńszczyzny, jest jej liderem, a zdecydowana większość jej mieszkańców utożsamia się z nim, jako tym, który najlepiej reprezentuje ich interesy i skutecznie walczy o ich prawa.

Jedyna taka polska siła poza Macierzą

AWPL-ZChR to fenomen będący efektem jedności i samoorganizacji Polaków na Wileńszczyźnie. To dzięki swojej jedności Polacy na Litwie mają realny wpływ na politykę swojego państwa, czego nie potrafi dokonać żadna polska wspólnota w innym kraju poza Macierzą. AWPL-ZChR zawsze była partią z zasadami i ma renomę najuczciwszej siły politycznej na Litwie. Ugrupowanie pokazało, że wytrwałą pracą organizacyjną wszystkich jej członków można dojść do rzeczy, wydawałoby się, niemożliwych. Aby to osiągnąć, potrzebna jest jedność oraz wierność wartościom, które nadają sens ludzkiemu życiu, trzeba pochylić się nad problemami i krzywdą każdego człowieka oraz wytrwale walczyć o dobro wspólne. AWPL-ZChR odnosi kolejne sukcesy wyborcze stając się wyjątkiem i dobrym przykładem dla

wszystkich organizacji polonijnych na świecie. Nie ma drugiego takiego kraju, w którym Polacy byłiby tak dobrze zorganizowani, mieliby wpływ na bieżącą politykę kraju i Europy poprzez swoich przedstawicieli w parlamencie, rządząc w samorządach i mając przedstawicieli w Parlamencie Europejskim. Takich sukcesów nie ma ani 10 milionowa Polonia w USA, ani też paromilionowa społeczność polska w Niemczech. Ponadto polska partia otworzyła drzwi do współpracy nie tylko z innymi mniejszościami narodowymi, ale też z wyborcami litewskimi. Dzięki temu AWPL z partii polskiej mniejszości narodowej stała się najpierw partią regionalną, a następnie ogólnokrajową, a od 2009 roku zasiada w rodzinie partii Europejskich Konserwatystów i Reformatorów. Rozszerzyła też swoją nazwę dodając do niej trzy, jakże ważne wyrazy, Związek Chrześcijańskich Rodzin. Nie ma polskości bez chrześcijaństwa, to jest nierozdzielna jedność. Podkreślenie tego faktu w nazwie bez wątpienia wzmacnia wizerunek partii. Wyborcy potrzebują jasnych i konkretnych drogowskazów.

Łyżka dziegciu nie zepsuje beczki polskiego miodu

Wyniki ostatnich wyborów europejskich na Wileńszczyźnie są imponujące, najlepiej widać to na przykładzie rejonu sołecznickiego, wileńskiego, wisagińskiego i trockiego, gdzie polska partia zdecydowanie wygrała, co oznacza, że partia cieszy się wyjątkowym zaufaniem i poparciem społecznym. I sytuacji tej nie zmieniła nawet medialna łyżka dziegciu w postaci historycznych i rozbijackich prób oczerniania i atakowania przez niektóre polskojęzyczne media należące do występujących się litewskiej władzy frustratów, dające głos grupce kłusujących liberałów i im podobnych. Trudno uwierzyć, aby ręk nie maczały tu te czy inne służby specjalne, którym nieustan-

nie zależy na osłabianiu polskości na Wileńszczyźnie. Na szczęście Polacy na Litwie to mądrzy i doświadczeni przez koleje losu ludzie, którzy potrafią oddzielić ziarno od plew, prawdę od fałszu, uczciwość od kręctwa. I tym razem również nie dali się zmanipulować oraz nabrać na tanie antypolskie chwytły propagandowe i wystawili czerwoną kartkę politycznym awanturnikom i dyżurnym „rozbijaczom” polskości.

W jedności wspólnoty polskiej jest siła

Wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego powinny zamknąć usta wszystkim dyżurnym krytykom, którzy służąc skrajnie antypolskiej propagandzie, atakują AWPL-ZChR. Wyborcy na Wileńszczyźnie dali wyraźny sygnał, który jest najlepszą odpowiedzią na ich bezpodstawną krytykę. Poparli jednoznacznie Akcją Wyborczą Polaków na Litwie-Związek Chrześcijańskich Rodzin, dając jej kolejne zwycięstwo. To wielkie osiągnięcie, zważywszy na to, że w wyborach tych mieliśmy do czynienia z nieprzychylną propagandą wymierzoną w polskie organizacje na Litwie. Osiągnięty wynik w wyborach jest kolejnym wielkim sukcesem polskiej Wspólnoty. Było to możliwe dzięki wielkiej determinacji, jedności oraz wierności zasadom, które cechują Polaków z Wileńszczyzny. Wybory udowodniły, że AWPL-ZChR ma stabilną i silną pozycję na scenie politycznej, kolejny raz pokazała, że prowadząc uczciwą politykę, opartą na wartościach i pochylając się nad problemami każdego człowieka, można zdobyć zaufanie wyborców. A dalekowzroczna strategia jednoczenia różnych wspólnot i środowisk, to dobra droga do wyborczego sukcesu, gwarantująca najlepszą ochronę swoich praw. W jedności wspólnoty polskiej jest siła.

O europejskim sukcesie zdecydowało kilka czynników, bardzo dobra, na europejskim poziomie kampania, wyłożona praca tysięcy działaczy, doskonała mobilizacja wyborców AWPL-ZChR i lider listy Waldemar Tomaszewski. Wyrazisty w swoich poglądach polityk, pryncypialny oraz wierny zasadom i mocny duchem człowiek, to potrzebny w tych trudnych dla Europy czasach europejski przywódca, bo X kadencja Parlamentu Europejskiego będzie przełomowa dla przyszłości Unii i zdecyduje o jej charakterze na najbliższe dziesięciolecie. Zdecyduje o jej tożsamości oraz wartościach, na jakich będzie się opierała. Dobrze, że Wileńszczyzna ma w Brukseli i Strasburgu godnego zaufania i zdolnego do poświęceń dla wyższej sprawy reprezentanta, polityka zasad i wartości.

dr Bogusław Rogalski,
politolog, doradca
ds. międzynarodowych
w Parlamencie Europejskim
Fot. salcininkai.lt

Wybory w rejonie wileńskim: utrzymanie wysokiej pozycji AWPL-ZChR i kilkakrotny spadek poparcia dla socjaldemokratów

W ubiegłym tygodniu, 9 czerwca, odbyły się wybory do Parlamentu Europejskiego. Wielki sukces odniosła jedyna polska partia parlamentarna poza Polską, Akcja Wyborcza Polaków na Litwie - Związek Chrześcijańskich Rodzin zdobywając czwarty raz z rzędu mandat europolski. AWPL-ZChR zdobyła 5,78 proc. głosów w skali całego kraju, zdecydowanie wygrywając ze wszystkimi partiami w

rejonach sołecznickim (84,71 proc., historycznie rekordowe poparcie), wileńskim (41,38 proc.), wisagińskim (22,42 proc.) i trockim (19,39 proc.).

Po nocy wyborczej do PE politycy odnotowują drastyczny spadek poparcia dla partii socjaldemokratycznej na Wileńszczyźnie i wśród mniejszości narodowych w ogóle. Natomiast w rejonie wileńskim według obserwatorów socjaldemokracy ponieśli fiasko. W wyborach samorządowych w

2023 roku socjaldemokracy otrzymali 25 proc., a przy aktywnym poparciu liberałów i konserwatywistów w drugiej rundzie nawet objęli stanowisko mera. Natomiast po roku pracy, po wielu niespełnionych obietnicach i miernych osiągnięciach wyborcy od nich się odwrócili i w wyborach 2024 roku socjaldemokratów poparło zaledwie 9 proc. głosujących. Na razie socjaldemokracy korzystają jedynie z dorobku AWPL-ZChR, która przyszykowała i rozpoczęła

realizować ogrom projektów inwestycyjnych: Centrum Kultury w Niemenczynie, dwór Jeleńskich w Gliniszczkach, Szkoła Sztuk Pięknych w Rudominie, żłobek-przedszkole w Wielkiej Rzeszy, mieszkania socjalne w Mickunach i Niemenczynie, rynek w Rudominie i wiele innych obiektów.

Racjonalnie zarządzany, niemający zadłużenia samorząd rejonu wileńskiego obecnie przez socjaldemokratów przekształca się w prywatny folwark zatrudnienia

dla swych kolegów z partii. Ilość nowych stanowisk w samorządzie została zwiększona o kilkadziesiąt, a doradców mera nawet dwukrotnie. Nie dziwi więc fakt pokazania dla socjaldemokratów czerwonej karteczki przez wyborców w głosowaniu 9 czerwca.

Poniżej podajemy tabelę porównawczą wyników głosowań 2024 i 2023 roku, która pokazuje jak wyglądałby podział mandatów zgodnie z wolą wypowiedzianą przez wyborców.

Partia	Liczba głosów	Procent	Potencjalne mandaty według głosowania 2024.06.09	Ilość mandatów po głosowaniu 2023.03.05*
AWPL-ZChR	11 987	41,38%	18	18
Konserwatyści	4532	15,64%	6 (+3)	3
Socjaldemokracy	2646	9,13%	4 (-3)	7
Partia Wolności	2023	6,98%	3 (+2)	1

*Ruch liberałów, który ma 2 mandaty w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego po obecnym głosowaniu 2024.06.09 nie otrzymałby żadnego mandatu.

W Europie bez przełomu

Trzecią rundę z długiego maratonu wyborczego na Litwie mamy za sobą. W wyborach do Parlamentu Europejskiego wyraźna większość wyborców wzięła sobie wolne, dlatego frekwencja nad Wiliją nie była imponująca. Wyniosła zaledwie nieco ponad 31 proc. Ta okoliczność sprzyjała wyraźnie konserwatom, którzy zdobyli 20,9 proc. głosów i trzy mandaty do PE. Na drugiej pozycji uplasowali się socjaldemokracy z wynikiem nieco ponad 17 proc. i odpowiednio dwoma mandatami. Po raz czwarty z rzędu zaufanie u wyborców potwierdziła też Akcja Wyborcza Polaków na Litwie - Związek Chrześcijańskich Rodzin i z wynikiem bliskim 6 proc. zachowała mandat w Brukseli.

Po jednym mandacie zdobyli jeszcze partia chłopów i zielonych, obydwie partie liberalne, partia „Vardan Lietuvos” oraz nowy twór pod nazwą Związek Narodowy i Sprawiedliwości, z którego listy do Brukseli poleciał Petras Gražulis, jakiego niedawno pozbawiono mandatu w litewskim parlamencie. Teraz możemy mieć pewne obawy, jak Gražulis i profesor Žalimas, co to mandat uzyskał z listy laisvietisów, zmieszczą się w jednym samolocie do Brukseli. Mają przecież tak przeciwstawne poglądy a i żywe

temperamenty, że rodzą się obawy, jak obok siebie wytrzymają w locie kilka godzin. Konserwatyści wybrali tradycyjnie dzięki głosom wielkowiejskich wyborców, którzy pewnie głosowaliby nawet na wazon, gdyby ten wystartował tylko z logiem partii landsbergistów. Ogólnie rzecz biorąc do Brukseli od Litwy pojedzie – patrząc na nazwiska z różnych partii – więcej zwolenników nowoczesności i lewicowego liberalizmu, niż polityków konserwatywnych. Choć tych ostatnich też nie zabraknie (Vėryga, Tomaszewski, Saudargas junior oraz ekscentryczny Gražulis).

Analizując wyniki wyborów do europarlamentu w całej Unii, niestety, musimy raczej przyznać, że w Brukseli zostanie zachowane status quo, czyli dotychczasowa stagnacja. Wszystko bowiem wskazuje na to, że dotychczasowa koalicja chadeków z Europejskiej Partii Ludowej (chadeków oczywiście bezobjawowych w większości, którzy zaledwie potrafią się przeżegnać), socjalistów oraz liberałów przetrwa. Wystarczy im głosów, by zdobyć większość w 720 osobowym Parlamencie Europejskim, a więc też i rządzić w Europie. Dotychczasowa szefowa Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen już przysięga się do kolejnej kadencji na eksponowanym stanowisku, choć nie ma gwarancji, czy na pewno stanowisko zachowa. Jest wyjątkowo słabą polityczką, by użyć słownictwa nowoczesnego, na tak ważnej pozycji w Brukseli. Ma też swych „przyjacieli” w szerokiej koalicji, którzy chętnie by zamienili ją w fotelu przewodniczącej KE. Zobaczymy, jak będzie. Jedno jest, niestety, pewne – nie będzie raczej przełomu w głównych wektorach polityki Unii Europejskiej. A więc

nielegalna migracja będzie tylko zarządzana, a nie zwalczana. Idea europejskiego superpaństwa będzie nadal rozkręcana przez Berlin, ideologiczny projekt pod nazwą Zielony Ład będzie nadal drenować kieszenie Europejczyków bez szans na zmianę klimatu, co w teorii zakłada. Partie konserwatywne i prawicowe z grupy ECR (do której należy AWPL-ZChR oraz m. in. Prawo i Sprawiedliwość z Polski) oraz Tożsamość i Demokracja - ID (tam główną partią jest Zjednoczenie Narodowe Marine Le Pen z Francji) owszem uzyskali łącznie mocną pozycję w PE, ale nie decydującą. Przewidywana koalicja europejska będzie jednak zmuszona bardziej liczyć się z propozycjami konserwatywistów.

Ważne zauważyć w kontekście wyborów, że są też wyraźne oznaki, iż w Europie, jej sercu – dużych krajach europejskich jak Włochy, Francja czy Niemcy, wyborcy mają dość liberalnej demokracji. Mentalność wyborców się zmienia. O tym świadczą chociażby wyniki wyborów we Włoszech, gdzie po raz kolejny wygrała partia konserwatywna i chrześcijańska Giorgia Meloni (ok. 30 proc.). Brukselska elita zgrzyta z tego powodu zębami, ale jest bezradna. Strasznie zagrożeniem finansowym Włochów z powodu złych wyborów nie pomogły. Szokujące jednak dla brukselskich klerków musiały się okazać wyniki wyborów we Francji, gdzie klęski wręcz doznał liberalny obóz prezydenta Emmanuela Macrona, zdobywając ponad dwukrotnie mniej głosów (zaledwie nieco ponad 14 proc.) od opozycyjnego Zjednoczenia Narodowego Marine Le Pen, które zdobyło aż ponad 32 proc. głosów. Nie pomogły strasznie skrajną prawicą, upadkiem demokracji, rozpadem Unii.

Zdesperowani bezradnością rządów liberałów od Macrona Francuzi zaryzykowali i masowo zagłosowali na „populistów”. Już na drugi dzień po wyborach prezydent Macron ogłosił rozwiązanie francuskiego parlamentu i ogłosił przedterminowe wybory. Eksperci oceniają krok ten jako desperacką próbę uniknięcia marginalizacji prezydenckiej partii Renaissance w krajowej polityce. Taką swoistą ucieczką do przodu. Ale krok ten jest też bardzo ryzykowny. Może bowiem okazać się krokiem do przodu desperata, który stoi właśnie nad przepaścią.

Francja jest krajem, który ma jeden z najwyższych odsetków ludności pochodzenia emigranckiego w Europie. To co w narracji lewicowo-liberalnych elit miało być ubogaceniem kraju, stało się w rzeczywistości jego koszmarem. Republique pokryta się gęstą siecią rewirów, które zostały nazwane strefami no-go, gdzie policja nie ma za bardzo wstępu, bo migranckie bandy tego sobie nie życzą. Marsylia jedno z najważniejszych miast portowych Francji nad Morzem Śródziemnym z powodu ubogacenia dziesiątkami tysięcy migrantów z Afryki stała się też miastem uznawanym za jedno z najbardziej niebezpiecznych w Europie. Przedwyborcze debaty we Francji nielegalną migrację miały za jeden z głównych tematów. I – jak widać - partia prezydenta Macrona wyraźnie nie przekonała Francuzów, że ma dobry pomysł na rozwiązanie tego problemu (przekonywała, że dzięki Paktu Migracyjnemu nielegalni migranci będą wysyłani z Francji do Europy Wschodniej, czyli m. in. do Litwy). Francuzi odrzucili puste obietnice i postanowili zaryzykować dość masowo głosując na „populistów” od Marine Le Pen.

Podobne nastroje są też w Niemczech, które są przecież głównym krajem Unii, torującym na do-

datek sobie wszystkimi możliwymi łokciami drogę do jeszcze większej dominacji w Europie. Twierdzą bowiem politycy nad Renem, że Niemcy już dojrżeli, by „przejąć odpowiedzialność za Europę”. Nad Renem nie było francuskiego scenariusza, bo tam wygrali mainstreamowi chadecy z SDU/CSU zdobywając 30 proc. poparcia. Ale za nimi na drugiej pozycji uplasowała się, niestety, skrajnie prawicowa Alternatywa dla Niemiec (16,2 proc.), wyprzedzając rządzących socjaldemokratów premiera Olafa Scholza. „Prawicowi radykałowie weszli ostatecznie i z impetem do serca Europy – w wielu krajach członkowskich określają polityczną agendę lub nawet już rządzą. Chcą Europy Ojczyzn. W najgorszym razie oznacza to koniec Unii Europejskiej, jaką znamy”, napisał Ulrich Ladumer na łamach lewicowego „Die Zeit”, podsumowując straszne według niego tendencje na Starym Kontynencie. Oczekiwanie, by zachować tożsamość narodów europejskich (co jest możliwe tylko dzięki państwom narodowym), chrześcijańskie korzenie Europy i najogólniej rzecz ujmując normalność znaną od tysiącleci, rzeczywistość jest to skandal i populizm, i to napisałem z kolei ja, jako komentator, choć pan Ladumer pewnie nigdy tego nie przeczyta.

Przed wyborami były duże nadzieje na Zeitenwende (zmianę czasów) w całej Europie. Niestety, jak na razie stało się to tylko w kilku państwach, ale za to wpływowych jak Francja czy Włochy. Po Zeitenwende, jak pamiętamy, upadł Mur Berliński. Dziś jest on w samym sercu Brukseli, gdzie za murem okopali się nowocześni lewicowo-liberalni oligarchowie polityczni. Obawiam się, że w związku z tym Europa nadal będzie trochę jak Titanic...

Tadeusz Andrzejewski,
radny rejonu wileńskiego

Portal dla Ciebie i o Tobie

Rubryka powstała przy współpracy „Tygodnika Wileńszczyzny” z portalem L24.lt. Portal L24 jest jednym z dwóch czterojęzycznych portali informacyjnych na Litwie, wydawanym w językach: polskim, litewskim, rosyjskim i angielskim

Attal: wymusiliśmy na Wschodniej Europie Pakt Migracyjny

74,43 proc. do 24,06 proc. – takim stosunkiem głosów święci zwycięstwo w II turze wyborów prezydenckich Gitanas Nausėda nad swą konkurentką Ingridą Šimonytę. Przynajmniej, że takie wyniki głosowania przyzwyczailiśmy się raczej oglądać w państwach reżimowych, gdzie dyktator tylko pro forma organizuje wybory, aby pokonać w nich konkurenta z koncesjonowanej opozycji właśnie z rezultatem mniej więcej takim, z jakim litewski prezydent pokonał litewską premier.

Janusz

Szymonyte przegrała z kretelem. Obywatele, czyli wyborcy, przy urnach do głosowania właśnie pokazali konserwatystom i ich liberalnym przystawkom, co o nich myślą. I jak bardzo nie społeczeństwo nie zgadza się polityką rządu, jego niekompetencją i arogancją, dzieleniem ludzi, genderowymi pomysłami itd.

z Wilna

Stara dobra Europa sama się nie obroni...

Wachter

Nuncjusz apostolski przy UE abp Noël Treanor zauważył, że coraz częściej zadeklarowani obrońcy demokracji przyczyniają się do osłabiania demokratycznych standardów.

„W ciągu ostatnich kilku miesięcy zaobserwowałem równie niepokojącą tendencję: nie tylko wrogowie demokracji, ale także jej przyjaciele, poprzez swoje zachowanie w rywalizacji politycznej, nieświadomie przyczyniają się do podważenia zaufania ludzi do wartości rywalizacji politycznej, władzy i osłabiają demokrację jako całość. W każdym razie na szczeblu europejskim w toczącej się w ostatnich miesiącach debacie politycznej na temat niektórych ustaw można było odnieść takie wrażenie: zarzuty przedstawiano jako fakty, rywalizację na najlepsze argumenty zastąpiono częściowo propagandą i porzucono sztukę demokratycznego kompromisu na rzecz odmowy lub blokady.”

1234

Widzimy, że Unia Europejska, właściwie na własne życzenie (w wyniku decyzji jej przywódców) kroczy od kryzysu do kryzysu. Zresztą sama te kryzysy prowokuje, a jak widzimy, nie potrafi im skutecznie przeciwdziałać. Jeden z bardziej wyraźnych przykładów to klęska projektów otwartości na migrantów.

Ks. prof. J. Machniak: Karol Wojtyła należał do Matki Bożej, będąc wiernym synem mamy – Emilii i swojego taty – Karola Wojtyły-seniora

Ojciec Karola Wojtyły był dla niego tym, który prowadził go do Matki Bożej najpierw w Kalwarii Zebrzydowskiej, a potem w tych wszystkich miejscach, w jakich się znajdowali. To on powiedział mu: „Twoja mama jest w niebie, ale tu teraz jest twoja Mama”, dlatego Karol Wojtyła jako biskup w swoim herbie w 1958 roku napisał: „Totus Tuus” (Cały Twój o Maryjo). Należał on do Matki Bożej, będąc wiernym synem swojej mamy – Emilii i swojego taty – Karola Wojtyły-seniora – mówił ks. prof. Jan Machniak w felietonie z cyklu „Myśląc Ojczyzna” na antenie Radia Maryja.

Teresa

Rodzina Wojtyłów, zarówno rodzi-

ce Karola jak też synowie, w tym oczywiście św. Jan Paweł II, to dla nas przykład wzorcowej tradycyjnej rodziny, żyjącej prawdziwie według wskazań Dekalogu.

Anna

Rodzina Bogiem silna!

Jerzy

Podczas 102 pielgrzymek zagranicznych i 142 podróży po Włoszech Jan Paweł II wygłosił ponad 3 tys. homilii i przemówień. W czasie swojego pontyfikatu opublikował 14 encyklik, 14 adhortacji, 11 konstytucji i 42 listy apostolskie. Dzięki mediom, których znaczenie doceniał, jego wystąpienia trafiały do milionów ludzi na całym świecie.

Janina

„Polska jest matką szczególną. Niełatwe są jej dzieje, zwłaszcza na przestrzeni ostatnich stuleci. Jest matką, która wiele cierpieła i wciąż na nowo cierpi. Dlatego też ma prawo do miłości szczególnej”. (Przemówienie na Okęciu, 1983 r.)

Polityka rodzinna w rejonie wileńskim: zwiększona wyprawka dla noworodka i jednorazowa wypłata finansowa

Podczas ostatniego posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego – 24 maja br. - przewodniczący frakcji AWPL-ZChR Waldemar Urban przedstawił projekt uchwały o zatwierdzeniu procedury świadczenia jednorazowej wypłaty po urodzeniu dziecka w rejonie wileńskim. Radni poparli przedstawiony projekt prelegenta i jednogłośnie go zaaprobowali. Po przyjęciu decyzji rejon wileński będzie siódmym samorządem na Litwie, w którym stosowana jest praktyka podwójnej zachęty –

wyprawki dla noworodka o wartości 150 euro i jednorazowej wypłaty finansowej – 165 euro.

Anna

Radni AWPL zawsze przedstawiali rozwiązania wzmacniające rodziny i poprawiające warunki życia mieszkańców.

A.T.

Cieszy fakty, że członkowie AWPL-ZChR w radzie rejonu wileńskiego stale aktywnie omawiają i oceniają różne możliwości wsparcia rodzin w rejonie wileńskim, w wyniku czego zdecydowano o znacznym zwiększeniu i rozszerzeniu wyprawki dla

noworodka, a także o przeznaczeniu wsparcia pieniężnego i rodziny same będą mogły decydować, jak go wykorzystać.

Mark

Przyjęty projekt decyzji pozwoli w jeszcze większym stopniu przyczynić się do wspierania młodych rodzin w rejonie wileńskim.

Mieszkaniec

Bardzo ważne spostrzeżenie starosty frakcji AWPL-ZChR, że rada powinna przyjmować więcej takich decyzji na korzyść polityki wspierania rodziny, tym samym zwiększając liczbę urodzeń w rejonie.

Nadszedł czas, byś opowiedział światu swoją historię!

Byłeś świadkiem ciekawego zdarzenia?
Napisz, zrób zdjęcie, nakręć film na każdy temat
i prześlij na adres info@L24.lt,
a my je opublikujemy.

Wśród autorów najciekawszych tekstów
rozlosujemy atrakcyjne nagrody!
Świat czeka na twoją historię!

www.L24.lt info@L24.lt

Flaga Wileńszczyzny

HYMN WILEŃSZCZYZNY

Wileńszczyzny drogi kraj

Słowa i muzyka
Jana Gabriela Mincewicza

Gdzie nad Wilią drżą kaczeńce,
Zapatrzone w modrą gładź,
Świętojańskie płyną wieńce
By dziewczętom szczęście dać.

Refren: Ukochana moja ziemio,
Wileńszczyzny drogi kraj.
Na nic Ciebie nie zamienię,
Z Tobą żyć i umrzeć daj.

W Ostrej Bramie dnia każdego,
Woła wiernych dzwonów spiż.
A Trzy Krzyże Wiwulskiego,
Jak drogowskaz wiodą wzwyż.

Refren: Ukochana moja ziemio...

Rozrzucone ojców kości,
Pośród jarów, pośród gór,
Co broniły tu polskości,
Dając dla nas piękny wzór.

Refren: Ukochana moja ziemio...

Szanowni Czytelnicy!
Drodzy Mieszkańcy Wileńszczyzny!

Wileńszczyzna to szczególna i wyjątkowa ziemia, to dziedzictwo naszych przodków i spuścizna wielu pokoleń. Od wieków Wileńszczyzna to kraj wielonarodowościowy, gdzie obok siebie mieszkają Polacy i Białorusini, Rosjanie i Litwini, Żydzi i Tatarzy. Większość mieszkańców Wileńszczyzny, mimo tragicznych zawirowań historii XX wieku, nadal stanowią Polacy.

Każda wspólnota, aby mogła istnieć i rozwijać się, potrzebuje również symboli wokół których się jednoczy, na których może oprzeć swoją tożsamość. Dlatego na winiecie naszego Tygodnika widnieje jeden z herbów, ujmujących nasz symbol chrześcijański Trzech Krzyży górujących nad Wilnem oraz św. Michała Archanioła, zwalczającego zło i szatana. Symbol ten zaproponowano na początku lat dziewięćdziesiątych jako herb rejonu wileńskiego. Mając na uwadze fakt, że nasz Tygodnik jest medialnym głosem mieszkańców całej Wileńszczyzny, powstał symbol, który widnieje na pierwszej oraz innych stronach gazety, i który jest już szeroko używany podczas licznych uroczystości na Wileńszczyźnie. Symbol kojarzący się z naszą małą Ojczyzną, który stał się znakiem rozpoznawczym regionu.

Flaga Wileńszczyzny nawiązuje do barw narodowych, historii Ziemi Wileńskiej i jej rycerskich tradycji. Jest to biało-czerwona szachownica, na której widnieje Pogoń, będąca w czasach przedwojennych częścią herbu województwa wileńskiego. Flaga Wileńszczyzny jest pomostem łączącym naszą piękną przeszłość z naszymi teraźniejszymi losami. Jest elementem, który nas jednoczy i pomaga budować poczucie wspólnoty opartej na hasle „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

KALENDARIUM HISTORYCZNE WILEŃSZCZYZNY: 13-19 czerwca 2024 r.

- 13 czerwca 1775 r. w Wilnie urodził się Antoni Henryk Radziwiłł, polityk, kompozytor, namiestnik Wielkiego Księstwa Poznańskiego.
- 13 czerwca 1905 r. urodził się Antoni Olechnowicz, oficer WP, komendant konspiracyjnego Garnizonu Miasta Wilna, dowódca I Zgrupowania AK, ostatni komendant Okręgu Wileńskiego AK.
- 13 czerwca 2014 r. zmarł Stanisław Michalkiewicz, znany wileński dziennikarz radiowy, konferansjer, tancerz „Wili”.
- 14 czerwca 1989 r. odsłonięto i poświęcono odbudowany pomnik Trzech Krzyży w Wilnie.
- 14 czerwca 1996 r. zmarł Witold Staniewicz, ekonomista, naukowiec, minister, rektor USB, kierownik sekcji gospodarczej Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej w Wilnie.
- 15 czerwca 1545 r. w Wilnie zmarła Elżbieta Habsburżanka, królowa Polski, Wielka Księżna Litewska, żona króla Zygmunta II Augusta. Pochowana w podziemiach Katedry Wileńskiej.
- 15 czerwca 1927 r. w Wilnie urodził się Andrzej Wróblewski, malarz.
- 16 czerwca 1930 r. urodził się Jan Skrobot, śpiewak, wieloletni zespólak „Wili”, organista kościoła Ducha św. w Wilnie.
- 16 czerwca 1987 r. w Ejszyszkach założono zespół pieśni i tańca „Kwiaty Polskie”.
- 16 czerwca 2012 r. w Wilnie odbyła się uroczystość otwarcia i poświęcenia pierwszego na Litwie Hospicjum im. bł. ks. Michała Sopoćki. Jej założycielką i dyrektorką jest s. Michaela Rak ze Zgromadzenia Sióstr Jezusa Miłosiernego.
- 17 czerwca 1930 r. w Wilnie urodził się Romuald Twardowski, kompozytor, pedagog.
- 18 czerwca 1918 r. w Wilnie urodził się Bohdan Rudnicki, publicysta, pisarz, poeta, żołnierz AK, autor wiersza „Litania Ostrobramska”.
- 18 czerwca 2006 r. w Kowalcukach przed kościołem Miłosierdzia Bożego stanął pomnik Jana Pawła II, pierwszy na Litwie.

Antoni Olechnowicz –
ostatni komendant Okręgu Wilno AK

Antoni Olechnowicz, „Pohorecki”, „Meteor”, „Kurkowski”, „Lawicz”, „Krzysztof”, „Roman Wrzeski”, „Kurcewicz”, urodził się 13 czerwca 1905 r. w Marguciszkach na Wileńszczyźnie, w ziemiańskiej rodzinie pochodzenia tatarskiego, jako syn Ferdynanda i Felicji z Piecewiczów. W 1926 r. ukończył gimnazjum św. Kazimierza w Nowej Wilejce. W latach 1926-1929 uczył się w Szkole Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej, uzyskując pierwszy awans oficerski na stopień podporucznika i przydział do 5 Pułku Piechoty Legionów w Wilnie. Jednocześnie ukończył Szkołę Nauk Politycznych. W latach 1935-1937 był słuchaczem Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie. W 1938 r. został awansowany na stopień kapitana. Dostał kolejny przydział – do 20 Dywizji Piechoty kwaterującej w Baranowiczach. W wojnie obronnej 1939 r. uczestniczył w walkach nad Narwią i Bugiem w szeregach rezerwowej 33 Dywizji Piechoty – na stanowisku kwatermistrza tej jednostki. Dostał się do niewoli sowieckiej, z której zbiegł i powrócił do Wilna. Już w listopadzie 1939 r. działał w podziemnej organizacji Komisariat Rządu, która następnie weszła w skład Związku Walki Zbrojnej. Utrzymał się z pracy w szpitalu jako sanitariusz. W okresie okupacji niemieckiej został miano-

wany komendantem konspiracyjnego Garnizonu Miasta Wilna. Otrzymał wówczas awans na stopień majora. Od 1943 r. pełnił funkcję inspektora Inspektoratu „A” (wileńsko-trockiego) Okręgu Wileńskiego AK. W kwietniu 1944 r. przeszedł do partyzantki i objął funkcję dowódcy I Zgrupowania Armii Krajowej, na czele którego wziął udział w Operacji „Ostra Brama”. Po pierwszym incydencie z sowietami 7 lipca 1944 r. polecił rozformować swoje oddziały. Po rozbrojeniu oddziałów AK w dniach 17-18 lipca 1944 r. powrócił do Wilna, gdzie wznowił konspiracyjną pracę niepodległościową. Po kolejnych aresztowaniach kadry dowódczej AK objął funkcję zastępcy, a później komendanta Okręgu Wilno. Używał wówczas pseudonimu „Lawicz”. W okresie wiosny i lata 1945 r. przeprowadził demobilizację oddziałów partyzanckich, a następnie ewakuację

aktywów Okręgu Wileńskiego i Nowogródzkiego. W granicach Polski „pojałtańskiej” odtworzył Okręg AK Wilno jako jednostkę eksterytorialną. Osiedził w miejscowości Leśnica, gdzie pracował na kolei. Podjął samodzielną działalność konspiracyjną. W sierpniu 1945 r. nawiązał bezpośrednią łączność ze Sztabem Naczelnego Wodza na emigracji. Nastawiony był też na działania o charakterze wywiadowczym. Na przełomie 1945 i 1946 r. podporządkował się mu mjr Zygmunt Szendzielarz „Łupaszka”, któremu podlegały dwie jednostki partyzanckie – 5 Brygada Wileńska operująca na Pomorzu i Mazurach oraz 6 Brygada Wileńska na Białostocczyźnie i Podlasiu lewobrzeżnym. W lutym 1947 r. A. Olechnowicz przedostał się do Paryża, skąd po otrzymaniu dalszych instrukcji powrócił do kraju. Kontynuował działalność niepodległościową, dowodząc kadrowym Ośrodkiem Mobilizacyjnym Okręgu Wileńskiego AK. Został aresztowany 26 czerwca 1948 r. we Wrocławiu. Przeszedł ciężkie śledztwo. 2 listopada 1949 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie skazał go na karę śmierci. Został zamordowany w więzieniu MBP przy ul. Rakowieckiej 8 lutego 1951 r. wraz z Zygmuntem Szendzielarzem „Łupaszka”, Lucjanem Minkiewiczem „Wiktoorem” i Henrykiem Borowskim.

Treściwe rozmowy w pozytywnej atmosferze

Dokończenie ze s. 1
stawicielami polskich organizacji, szkół, zespołów artystycznych. W drugim dniu pobytu na Litwie, 6 czerwca, minister miała oddzielne, dwugodzinne spotkanie z członkami Zarządu Głównego Związku Polaków na Litwie – czołowej organizacji reprezentującej polską społeczność, zrzeszającej w swoich szeregach około 9 tys. rodaków.

Spotkanie podsekretarz stanu Henryki Mościckiej-Dendys z członkami Zarządu Głównego ZPL: prezesem Waldemarem Tomaszewskim, prezesami Solecznickiego i Trockiego oddziałów rejonowych Zdzisławem Palewiczem i Jarosławem Narkiewiczem oraz wiceprezesami Edytą Tamošūnaitė i Edwardem Trusewiczem miało miejsce w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie. Brał w nim udział Ambasador RP w Republice Litewskiej Konstanty Radziwiłł oraz kierowniczką Wydziału Konsularnego i Polonii, konsul Irmina Szmalec.

W trakcie rozmowy poruszono szereg tematów związanych z sytuacją polskiej mniejszości na Litwie, zaakcentowano problemy i zagrożenia, jak też ustosunkowano się do relacji i wydarzeń dotyczących polskiej diaspory.

Brak zrozumienia rodzi napięcie

Zabierając głos podczas spotkania, prezes ZPL Waldemar Tomaszewski, dziękując za udzielaną uwagę i wsparcie z Macierzy, m. in. zauważył, że w ciągu ostatnich lat powstawały określone problemy z powodu podejmowanych kroków i działań ze strony poszczególnych urzędników państwa polskiego,

którzy, jak zaznaczył, chyba nie rozumieli realnej sytuacji polskiej społeczności na Litwie i swymi działaniami osłabiali, a nie wzmocniali polską diasporę. Jeden z prezesów Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im J. Olszewskiego – organizacji, która ma wspierać Polaków poza granicami Macierzy – doradzał Polakom na Litwie, by przejęli model szkolnictwa w języku polskim funkcjonujący na Łotwie. Jest to nie tylko nie do przyjęcia, ale wręcz skandaliczne, bo zakłada zawężenie używania w procesie nauczania w szkole języka ojczystego - polskiego, który jest obecnie faktycznie wyrugowany z przestrzeni publicznej. Taka „inicjatywa” urzędnika została bardzo negatywnie odebrana przez polską społeczność na Litwie. Waldemar Tomaszewski zaakcentował też, że Związek Polaków na Litwie jest organizacją masową, silną organizacyjnie, konsolidującą polską społeczność. Wyraźnie jest to widoczne podczas jednego z najbardziej reprezentacyjnych i licznych wydarzeń organizowanych przez ZPL – parady polskości – kiedy w świątecznym przemarszu ulicami Wilna biorą udział tysiączne rzesze rodaków. Siłą jedności i determinacji członkowie Związku demonstrują stając w obronie swoich praw – wiec w obronie oświaty w języku polskim w marcu br. zgromadził 3 tysiące uczestników i dzięki tej jedności udało się osiągnąć, by władze wycofały się z dążenia wprowadzania zmian, zakładających zawężanie zakresu używania języka polskiego w procesie nauczania w szkołach z polskim językiem nauczania. Świadczy to wyraźnie o tym, że wzmocnienie pozycji i siły organiza-

cyjnej, potencjału Związku Polaków na Litwie jest drogą do zagwarantowania praw polskiej mniejszości. Prezes wyraził nadzieję, że współpraca z obecną ekipą resortu spraw zagranicznych będzie oparta na wzajemnym zrozumieniu i zaufaniu.

Konsekwentność w działaniu i jej skutki

Kontynuując temat praw polskiej mniejszości na Litwie, mer rejonu solecznickiego, prezes Solecznickiego Oddziału Rejonowego ZPL, Zdzisław Palewicz poruszył sprawę używania języka polskiego w przestrzeni publicznej. Przypomniał, że w odległym, 1989 r. był w składzie grupy roboczej przygotowującej ustawę o mniejszościach narodowych, która działała na Litwie w latach 1989-2010. I kiedy w 1991 r. został merem Solecznik, jako młody człowiek z entuzjazmem zabrał się do umieszczania tabliczek z polskimi nazwami ulic, sztyłów w języku polskim. Został wówczas po raz pierwszy ukarany za to grzywną (w tzw. „wagnorkach”). Sprawując nieprzerwanie od ponad paru dziesięcioleci władzę w rejonie z ramienia ugrupowania politycznego wyłonionego z ZPL, konsekwentnie władze samorządowe realizują ideę umieszczania napisów w przestrzeni publicznej w języku polskim. A władze centralne są tak samo konsekwentne w nakładaniu za to kar. Zdzisław Palewicz miał więc pytanie, jak wyegzekwować to prawo (obecnie ciągle muszą się sądzić) i kto ma to zrobić: czy Polacy na Litwie, czy jest to sprawa do rozwiązania dla rządów Polski i Litwy. Takie samo pytanie dotyczy

też sytuacji w szkolnictwie. Samorząd przeciwstawia się wskazówkom resortu oświaty zamykania szkół i utrzymuje sieć placówek z polskim językiem nauczania wszędzie tam, gdzie widzi celowość tego działania. Z tego powodu ciągle musi się sądzić. Taki jest wynik konsekwentnego działania jednej i drugiej strony. Sprawy też samorząd wygrywa, ale czy to jest właściwa droga rozwiązywania takich kwestii. Jak podkreślił Zdzisław Palewicz, aktywnie działając w Związku, mając partię, wygrywają wybory i robią swoje: utrzymują szkoły, ratują zabytki, pielęgnują pamięć historyczną. Niekiedy, jak zaznaczył, rodzi się pytanie: czy to dobrze robią. Przypomniał też, że w rządzie premiera Butkevičiausa, kiedy polskie ugrupowanie polityczne było w koalicji, w programie rządu znalazł się rozdział, w którym zostały uwzględnione tzw. polskie postulaty. Sejm ten program zatwierdził, ale dalej sprawa nie ruszyła. Zabrakło dobrej woli, czy rozmów dyplomatycznych.

Współdziałanie i konsolidacja zakładają sukces

Do problemów polskiej społeczności w dziedzinie oświaty nawiązał w swoim wystąpieniu prezes Trockiego Oddziału Rejonowego ZPL, przewodniczący Rady Polonii Świata Jarosław Narkiewicz. Dziękował on pani minister za wizytę w Gimnazjum im. L. Komotowskiego w Połukniu oraz Szkole Podstawowej im. A. Stelmachowskiego w Starych Trokach i spotkanie ze społecznością szkolną tych placówek. Udział i wsparcie w sprawie utrzymania przez obie

placówki statusu samodzielnych placówek oświatowych przedstawicieli władz RP, polskiej placówki dyplomatycznej na Litwie dodaje otuchy społecznościom tych szkół i podtrzymuje nadzieję, że decyzje miejscowych władz samorządowych zostaną odwołane. Jarosław Narkiewicz zaakcentował też rolę przedstawicieli władz państwa polskiego w kwestii konsolidowania polskich społeczności w krajach ich zamieszkania. Odnosił, że strategia wspierania Polaków poza granicami Macierzy ma być skierowana na wzmocnienie siły organizacji, która ma reprezentować jak najszerze grono rodaków. Środki wspierania powinny być kierowane na realizację strategicznych dążeń do zachowania i rozwoju polskości. Skonsolidowane, silne polskie i polonijne środowiska dają szansę na efektywność ich działalności.

Jak podkreślił prezes ZPL Waldemar Tomaszewski, dwugodzinne spotkanie było treściwe i odbyło się w pozytywnej atmosferze. Daje to nadzieję, że wszystkie poruszone w jego trakcie tematy będą miały większe zrozumienie w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP i to przyczyni się do uaktywnienia rozwiązywania istniejących od lat problemów polskiej społeczności na Litwie.

Janina Lisiewicz

Podczas kilkudniowej wizyty na Litwie delegacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP na czele z podsekretarz stanu w MSZ Henryką Mościcką-Dendys gościła m.in. w Gimnazjum im. L. Komotowskiego w Połukniu.

Fot. Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Odłot do krainy nowych doświadczeń

Dokończenie ze s. 1
wspólnego spędzenia czasu. Zapraszały do radości i smutku, do śmiechu i ocierania łez. Świątecznie nastawionych maturzystów oraz ich wychowawców powitali honorowi goście, jedenastoklasiści i pierwszoklasiści, nauczyciele i rodzice.

Pierwszoklasiści na chwilę zaprosili maturzystów w podróż do czasu dzieciństwa, dedykując im wesołe piosenki i wzruszające słowa. Łzy pojawiły się w oczach maturzystów, nauczycieli i rodziców, bo przez dwanaście lat staliśmy się jedną wielką rodziną, która potrafi się uczyć i bawić, dyscyplinować i pocieszać, tworzyć i dążyć do wyznaczonych celów.

Szczerze słowa podziękowania nauczycielom, administracji i personelowi technicznemu rozbrzmiewały z ust maturzystów. A goście życzyli maturzystom powodzenia.

Wszyscy maturzyści otrzymali podziękowania od gimnazjum. Za aktywny udział w działalności Rady Młodzieżowej Samorządu Rejonu Święciańskiego oraz inicjowanie działań młodzieżowych podziękowanie otrzymała uczennica klasy IVa Inesa Szurpickaja. Dyrektor

Centrum Kultury w Podbrodziu Lolita Vilimienė wręczyła podziękowania za wolontariat w centrum kultury maturzystkom Inesie Szurpickiej i Iwonie Jakubcewicz. Za znaczący wkład w działalność koncertową zespołu „Pabbass”, muzykalność, wysoki poziom artystyczny, podziękowanie otrzymał maturzysta Daniel Andrukianiec. Ośmiu ma-

turzystów zostało uhonorowanych podziękowaniami od Państwowej Służby Ochrony Granicy przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Republiki Litewskiej, Oddziału Granicznego w Wilnie, za aktywny udział w działalności kółka Młodego Pogranicznika, propagując zawód straży granicznej.

Cieszymy się z osiągnięć na-

szych uczniów. Równocześnie jest nam smutno, że tacy utalentowani uczniowie opuszczają gimnazjum. Dziękujemy ich rodzicom, którzy zaufali naszej szkole i wierzymy, że zdobyta tutaj wiedza i wartości pomogą dumnie kroczyć ścieżką życia.

Drodzy maturzyści, szkoła to przystanek na drodze życia. Wkrótce ży-

ciowy samolot zabierze was do krainy nowych doświadczeń. Niech wasze delikatne, a jednocześnie odważne i ambitne marzenia oraz młodzieńcza ciekawość staną się najważniejszym motorem osiągnięcia celów.

Życzymy Wam udanego lotu!

Anna Łastowska,
wicedyrektorka Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodziu

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

Szanowni Czytelnicy „Tygodnika Wileńszczyzny”, już w dwóchsetnym trzydziestym szóstym, wydaniu mają Państwo możliwość codziennie spotykać się ze Słowem Bożym. Cieszymy się niezmiernie, że możemy przybliżyć życie, słowa i czyny Jezusa opisane w Ewangelii. Zamieszczamy Ewangelię na każdy dzień roku liturgicznego. Każdy fragment opatrzony został krótkim rozważaniem, które przyczynia się do refleksji nad przeczytanym Słowem Bożym i pomaga w zrozumieniu tego, co chce powiedzieć nam Stwórca. Na koniec każdego rozważania proponujemy krótką modlitwę, która wskazuje jedną z wielu dróg wcielania Go w życie. Niech Słowo Boże będzie inspiracją w naszym życiu.

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

**Czwartek,
13 czerwca 2024
Św. Antoniego z Padwy,
prezbitera i doktora Kościoła,
wspomnienie**

Mt 5, 20-26

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Jeśli nie będziecie sprawiedliwsi niż nauczyciele Pisma i faryzeusze, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego. Słyszeliście, że kiedyś powiedziano: «Nie popełnisz morderstwa», a kto by dopuścił się morderstwa, stanie przed sądem. A Ja wam mówię, że każdy, kto się gniewa na swego brata, będzie osądzony. A kto powie bratu: «Głupcze», stanie przed Wysoką Radą. A jeśli mu powie: «Durniu», skazany zostanie na ogień potępienia. Jeżeli więc przyniesiesz swoją ofiarę na ołtarz i przypomnisz sobie, że twój brat ma coś przeciwko tobie, zostaw przed ołtarzem ofiarę i najpierw idź pojednać się z bratem. Potem wróć i złoż ofiarę. Pogódź się ze swoim przeciwnikiem szybko, póki jeszcze jesteś z nim w drodze. Bo przeciwnik może cię wydać sędziemu, a sędzia strażnikowi, i zostaniesz zamknięty w więzieniu. Zapewniam cię: Nie wyjdiesz stamtąd, dopóki nie oddasz ostatniego grosza”.

WYPEŁNIĆ PRAWO MIŁOŚCIĄ

Jezus nie przyszedł, aby znieść Prawo, lecz aby wypełnić je miłością. Bez miłości Prawo staje się bezduszne i bezlitosne. Chodzi o to, aby w centrum uwagi było rzeczywiste dobro człowieka, a nie suchy przepis. Jezus odrzuca minimalizm postaw. Nie wystarczy nie zabijać, żeby poczuć się w porządku wobec Boga. Każdy bowiem brak szacunku, niesprawiedliwość czy przemoc zabija drugiego od wewnątrz. Aby spotkać się prawdziwie z Bo-

giem, trzeba być najpierw pojednanym z bliźnim. Nie tylko czekać, aż ktoś przeprosi, lecz samemu uczynić pierwszy krok ku pojednaniu.

Jezu, od Ciebie pragnę uczyć się miłości bliźniego, pełnej szacunku, życzliwości, cierpliwości i przebaczenia.

**Piątek,
14 czerwca 2024
Bł. Michała Kozala, biskupa
i męczennika, wspomnienie**

Mt 5, 27-32

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Słyszeliście, że powiedziano: «Nie dopuścisz się cudzołóstwa». A Ja wam mówię: Każdy, kto pożądliwie przygląda się kobiecie, już w swoim sercu popełnił cudzołóstwo. Jeśli twoje prawe oko prowadzi cię do upadku, wyłup je i odrzuć od siebie. Lepiej jest dla ciebie, gdy stracisz część twego ciała, niż gdyby całe ciało miało być wyrzucone na potępienie. Jeśli twoja prawa ręka prowadzi cię do upadku, odetnij ją i odrzuć od siebie. Lepiej jest dla ciebie, gdy stracisz część twego ciała, niż gdyby całe ciało miało iść na potępienie. Powiedziano też: «Kto oddał swoją żonę, niech jej wręczy dokument rozwodu». A Ja wam mówię: Każdy, kto porzuca swoją żonę – poza przypadkiem nierządu – naraża ją na cudzołóstwo, i każdy, kto ożeniłby się z rozwiedzioną, czyni z niej cudzołożnicę”.

**WALCZYĆ Z GRZEHEM,
A NIE Z GRZESZNIKIEM**

Grzech to nie tylko zewnętrzne czyny. Grzech rodzi się we wnętrzu człowieka, w jego woli, w jego przyzwoleniu

na zło. Jezus jest nieskończenie miłosierny wobec grzeszników i z ogromną delikatnością pomaga im odbudować utraconą przez grzech godność. Jest jednocześnie niesamowicie radykalny, jeśli chodzi o walkę z grzechem, bo wie, jak wielkie spustoszenie czyni on w sercu człowieka. Od zła trzeba się radykalnie odciąć. I nie chodzi tu wcale o okaleczanie własnego ciała, które jest darem samego Boga, ale o odwagę rezygnacji ze zła natychmiast, w momencie pojawienia się pokusy. Lepiej coś stracić, czegoś nie doświadczyć, niż latami leczyć rany zadane przez grzech i zmagać się z jego konsekwencjami.

Jezu, daj mi odwagę i siłę do natychmiastowego odcinania się od zła i wybierania zawsze i we wszystkim Ciebie.

**Sobota,
15 czerwca 2024**

Mt 5, 33-37

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Słyszeliście, że kiedyś powiedziano: «Nie przysięgaj fałszywie, ale bądź wierny przysięgom złożonym Panu». A Ja wam mówię: Wcale nie przysięgajcie. Ani na niebo, ponieważ jest tronem Boga; ani na ziemię, bo jest podnóżkiem Jego stóp; ani na Jerozolimę, gdyż jest miastem wielkiego Króla. Nie przysięgaj też na swoją głowę, bo nawet jednego włosa nie możesz uczynić białym lub czarnym. Niech wasza mowa będzie: tak – tak, nie – nie, a wszystko ponad to – pochodzi od Złego”.

NIECH WASZA MOWA BĘDZIE PROSTA

Prostota to nie prostactwo. Prostota to przejrzystość, komunikatywność i spójność. Prostota zakłada wysoki poziom inteligencji i zdolność syntezy. Jezus zaprasza nas do prostoty i przejrzystości. Nie potrzebujemy wzmacniać własnej opinii, zdania, postanowienia autorytetem samego Boga. Wystarczy nasza prawość i prawdomówność. Wystarczy proste „tak” lub „nie”. Bóg jest niesamowicie prosty w komunikowaniu swojej miłości i woli. Szatan natomiast jest mistrzem pogmatwania, chaosu, braku przejrzystości. Rozeznanie, od kogo pochodzi jakaś myśl czy działanie, jest jasne. Im więcej chaosu i komplikacji, tym mniej prawdy i Boga.

Panie, naucz mnie prostoty, prawdy, przejrzystości w komunikowaniu z Bogiem i drugim człowiekiem.

**16 czerwca 2024
11 niedziela zwykła**

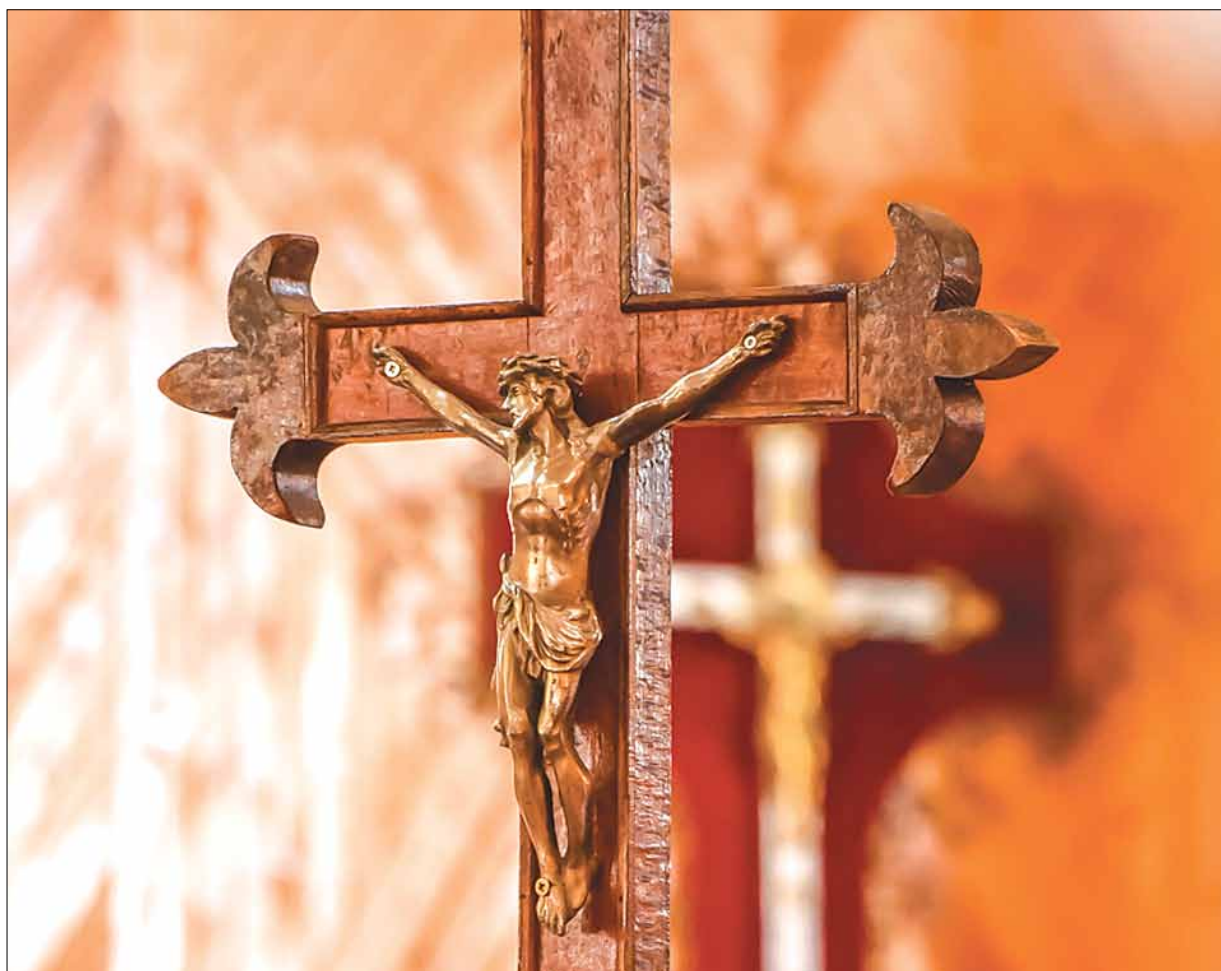
Mk 4, 26-34

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA**

Jezus mówił: „Tak się ma sprawa z królestwem Bożym jak z człowiekiem rzucającym ziarno w ziemię. Czy śpi, czy czuwa, nocą i dniem, ziarno kiełkuje i wzrasta, a on nie wie jak. Ziemia sama z siebie wydaje plon: najpierw źdźbło,

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

potem ktoś, wreszcie pełne ziarno w kłosie. A gdy zboże dojrzeje, bierze on zaraz sierp, bo nadeszła pora żniwa". Mówił też: „Do czego przyrównamy królestwo Boże lub w jakiej przypowieści je przedstawimy? Jest ono jak ziarno gorczycy. Kiedy się je wrzuca w ziemię, jest najmniejsze ze wszystkich nasion na ziemi. Gdy jednak zostanie zasiane, wyrasta i staje się większe od innych krzewów, wypuszcza wielkie gałęzie, tak że ptaki mogą zakładać gniazda w jego cieniu". W wielu takich przypowieściach mówił do nich, stosownie do tego, co mogli pojąć. A bez przypowieści nie mówił do nich. Swoim uczniom natomiast wyjaśniał wszystko na osobności.

MOC BOŻEJ MIŁOŚCI

Królestwo Boga, które przynosi nam Jezus, ma w sobie wielką moc. Aby się mogło rozwijać, potrzebuje być przyjęte w glebie naszych serc. A wtedy zaskakuje swoim wzrostem miłości w nas. Czasem wystarczy przeczytać jedno zdanie lub słowo z Biblii, słowo tak małe jak ziarenko gorczycy, aby dokonana się w nas wielka przemiana. Dzięki sile Bożej miłości możemy się rozwijać w naszej umiejętności stawiania się darem dla innych. Stajemy się gościnni jak krzew gorczycy wobec wszystkich pragnących spocząć w konarach naszej życzliwości. Potrzeba jedynie (lub aż) naszej otwartości w przyjmowaniu Słowa. Tą życzliwością i dobrocią żył św. ks. Jan Bosko, patron młodzieży.

Dzięki Tobie, Jezu, moje życie staje się gościnne i otwarte na innych – dziękuję!

**Poniedziałek,
17 czerwca 2024
Św. Brata Alberta
Chmielowskiego, zakonnika,
wspomnienie**

Mt 5, 38-42

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Styszeliście, że powiedziano: «Oko za oko, ząb za ząb». A Ja wam mówię:

Nie zwalczajcie zła złem, lecz jeśli cię ktoś uderzy w prawy policzek, nadstaw mu i drugi. A temu, kto chce się z tobą procesować o tunikę, oddaj także płaszcz. Jeśli cię ktoś zmusza, żebyś szedł z nim tysiąc kroków, idź z nim dwa tysiące. Daj temu, kto cię prosi, i nie odmawiaj temu, kto chce od ciebie pożyczyć”.

PRZEBACZENIE ZAMIAST ZEMSTY

Starożytne prawo zezwalało na zemstę. Dbało o to, aby nie przewyższała uczynionej krzywdy: „oko za oko, ząb za ząb”, życie za życie, pole za pole... Można mnożyć w nieskończoność. Jezus wie, że zła nie można zwalczać złem, lecz przebaczeniem. Dlatego proponuje inną drogę: Już nie zemstę, lecz przebaczenie, aby na sobie zakończyć piętrzącą się spiralę zła i przemocy. Drugi policzek nie jest wystawiany na kolejny cios, lecz na gest przyjęcia pojednania. Co więcej, Jezus zachęca, aby hojnością zwyciężać każdą formę przymusu czy chciwości, aby człowiek mógł uwierzyć w dobroć własnego serca.

Jezu, pomóż mi odkrywać pokłady dobra, które Ty sam złożyłeś w moim sercu.

**Wtorek,
18 czerwca 2024**

Mt 5, 43-48

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Styszeliście, że powiedziano: «Będziesz miłował swego bliźniego, a nieprzyjaciela będziesz nienawidził». A Ja wam mówię: Miłujcie waszych nieprzyjaciół i módlcie się za waszych prześladowców, abyście byli synami waszego Ojca, który jest w niebie. On sprawia, że słońce wschodzi dla złych i dobrych i zsyła deszcz dla sprawiedliwych i niesprawiedliwych. Jeśli bowiem miłujecie tylko tych, którzy was miłują, jakiej zapłaty możecie się spodziewać? Czy i celnicy tego nie czynią? I jeśli pozdrawiacie tylko swoich bliskich, to cóż szczególnego zyczycie? Czy i poganie tak

nie postępują? Bądźcie więc tak doskonali, jak doskonały jest wasz Ojciec Niebieski”.

JESTEŚMY DO NIEGO PODOBNI?

Jeśli jesteśmy dziećmi Boga, mamy dorastać do Jego stylu. On kocha bezinteresownie, obdarza swoją miłością dobrych i złych, ponieważ będąc miłością, nie może nie kochać. Jego miłość jest jak słońce, pełna światła i ciepła. Jest ożywcza i oczyszczająca jak deszcz. Kiedy kochamy innych za coś lub z jakiegoś powodu, zachowujemy się jak poganie. Mamy sieroce serca, które jeszcze nie poznały, nie zasmakowały czułej i miłosiernej miłości Ojca. Im bardziej stajemy się synami i córkami Boga, tym bardziej jesteśmy braćmi i siostrami dla każdego napotkanego człowieka, ponieważ obdarzamy innych miłością, którą sami otrzymaliśmy.

Jezu, pomóż mi żyć łaską bycia synem, bycia córką Ojca. Pragnę odkrywać w sobie podobieństwo do Niego, podobieństwo w miłości.

**Środa,
19 czerwca 2024
Św. Romualda, opata,
wspomnienie**

Mt 6, 1-6. 16-18

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Starajcie się dobrych uczynków nie spełniać na pokaz, po to, by was ludzie podziwiali, bo wtedy nie otrzymacie zapłaty od waszego Ojca, który jest w niebie. Gdy więc wspierasz potrzebującego, nie trąb o tym przed sobą. Tak bowiem robią obłudnicy w synagogach i na ulicach, aby ich ludzie chwaili. Zapewniam was: Oni już otrzymują swoją zapłatę. Gdy ty wspierasz potrzebującego, niech nie wie twoja lewa ręka, co czyni prawa, aby twój czyn pozostał w ukryciu. A twój Ojciec, który widzi także to, co ukryte, nagrodzi cię. Gdy się modlicie, nie postępujcie jak obłudnicy. Oni modlą się chętnie w synagogach i miejscach publicznych, aby zwrócić na siebie uwagę. Zapewniam was: Oni już otrzymują swoją zapłatę. Gdy ty się modlisz, wejdź do swego mieszkania, zamknij za sobą drzwi i módl się do Ojca, który jest w ukryciu. A twój Ojciec, który widzi także to, co ukryte, nagrodzi cię. Gdy pościcie, nie bądźcie posępni jak obłudnicy, którzy ponurym wyglądem chcą ludziom pokazać, że poszczą. Zapewniam was: Oni już otrzymują swoją zapłatę. Gdy ty pościsz, namaść głowę olejkami i umyj twarz, aby nie ludzie widzieli, że pościsz, tylko twój Ojciec, który jest w ukryciu. A twój Ojciec, który widzi także to, co ukryte, nagrodzi cię”.

OJCIEC WIDZI CIĘ W UKRYCIU SERCA

Źródłem mojej wartości jest Ojciec, Jego miłość do mnie, Jego spojrzenie na mnie. Jest to wewnętrzne źródło, które bije w ukryciu mojego serca, sumienia. Dopóki go nie odkryję, będę podobny do tych bohaterów z dzisiejszej Ewangelii, którzy wszystko czynią na pokaz: modlą się, czynią dobre uczynki i poszczą. Nie mają jednak pewności co do wartości swoich czynów, bo wciąż poszukują pochwały i aprobaty innych. Są jak aktorzy, którzy nie potrafią żyć bez widowni.

Ojcze, pragnę, aby do szczęścia, do pewności siebie oraz poczucia mojej godności i wartości wystarczało mi Twoje spojrzenie.

Nowy typ banku żywności

Wkrótce zostanie otwarty pierwszy w Kanadzie bank żywności zorganizowany jako bezpłatny supermarket. Banki żywności testują nowe pomysły, ponieważ – jak podał kanadyjski urząd statystyczny – prawie 23 proc. Kanadyjczyków ma problemy z kupnem żywności. Przecięte „zakupy” będą warte ok. 200 CAD na osobę w rodzinie, a dziennie z żywnościowej pomocy skorzysta początkowo ok. 200 rodzin a docelowo – 25 tys. osób miesięcznie.

Wzmocnienie NATO Air Policing

Szwecja przystępuje do programu nadzoru powietrznego NATO Air Policing. Misje ochrony nieba sojuszników będą wykonywane z bazy w Ronneby na południu Szwecji i dotyczyć będą głównie regionu Morza Bałtyckiego (Baltic Air Policing). Szwedzcy piloci będą patrolowali niebo na samolotach bojowych Gripen. Decyzja ta jest ogłaszana zaledwie trzy miesiące po akcesji kraju do NATO.

Zaniepokojeni rosnącym bezrobociem

Stopa bezrobocia w Wielkiej Brytanii wzrosła w kwietniu do 4,4 proc., co jest najwyższym poziomem od września 2021 roku. Jest to czwarty kolejny miesiąc, gdy bezrobocie rośnie. To sugeruje, że pogarszające się dane gospodarcze faktycznie mogły być czynnikiem, który wpłynął na decyzje premiera Rishiego Sunaka o rozpisaniu wyborów do Izby Gmin już na 4 lipca, a nie na jesień, jak się powszechnie spodziewano.

Ucieczka ukraińskich mężczyzn

Grupa 32 mężczyzn, obywateli Ukrainy, przedostała się nielegalnie ciężarówką na fałszywych, wojskowych numerach na Węgry, gdzie została zatrzymana przez tamtejsze władze. Wiadomość tę potwierdził rzecznik Państwowej Straży Granicznej Ukrainy Andrij Demczenko. W listopadzie BBC podała w raporcie opartym na danych dotyczących nielegalnych przekroczeń granicy z Polską, Mołdawią, Rumunią, Węgrami i Słowacją, że blisko 20 tys. mężczyzn zbiegło z Ukrainy od początku wojny, by uniknąć poboru.

Zamknięta część szkół

W Grecji zaczęła się pierwsza fala upałów w tym sezonie, która potrwać ma do czwartku. W niektórych miejscach termometry mają pokazać nawet 43 st. C. Niektóre szkoły zamknięto, część pracowników budżetówki pracuje zdalnie, wydano ostrzeżenie przed pożarami.

Polska: oficjalne wyniki wyborów do PE

Polskę w kadencji Parlamentu Europejskiego 2024 – 2029 będzie reprezentowało 53. eurodeputowanych. Niezależne wybory nieznacznie wygrała KO przed PiS, trzecie miejsce zajęła Konfederacja. Próg wyborczy przekroczyły również Polska 2050 oraz Lewica.

Oficjalne wyniki wyborów do PE w Polsce:

Koalicja Obywatelska – 37,06 proc. – 21 mandatów,

Prawo i Sprawiedliwość – 36,16 proc. – 20 mandatów,

Konfederacja Wolność i Niepodległość – 12,08 proc. – 6 mandatów,

Trzecia Droga (Polska 2050 Szymona Hołowni – Polskie Stronnictwo Ludowe) – 6,91 proc. – 3 mandaty,

Lewica – 6,30 proc. – 3 mandaty.

Mandaty posłów do PE wywalczyli:

KO: Borys Budka, Bogdan Zdrojewski, Bartosz Artukowicz,

Bartłomiej Sienkiewicz, Jagna Marczałajtis-Walczak, Janusz Lewandowski, Krzysztof Brejza, Magdalena Adamowicz, Michał Szczerba, Mirosława Nykiel, Dariusz Joński, Ewa Kopacz, Marcin Kierwiński, Andrzej Halicki, Jacek Protas, Kamila Gasiuk-Pihowicz, Michał Wawrykiewicz, Elżbieta Łukacijewska, Łukasz Kohut, Marta Wcisło, Andrzej Buła.

PiS: Beata Szydło, Patryk Jaki, Dominik Tarczyński, Daniel Obajtek, Jadwiga Wiśniewska, Marlena

Mała, Mariusz Kamiński, Anna Zalewska, Joachim Brudziński, Adam Bielan, Tobiasz Bocheński, Maciej Wąsik, Waldemar Buda, Kosma Złotowski, Piotr Mueller, Jacek Ozdoba, Michał Dworczyk, Arkadiusz Mularczyk, Małgorzata Gosiewska, Bogdan Rzońca.

Konfederacja: Grzegorz Braun, Anna Bryłka, Tomasz Buczek, Marcin Sypniewski, Stanisław Tyszka, Ewa Zajączkowska-Hernik.

Trzecia Droga: Adam Jarubas, Krzysztof Hetman, Michał Kobosko.

Lewica: Robert Biedroń, Krzysztof Śmiszek, Joanna Scheuring-Wielgus.

O frekwencji poinformował Sylwester Marciniak, przewodniczący PKW: – W wyborach do Parlamentu oddano 11 829 725 głosów, czyli frekwencja wyborcza wyniosła 40,65 proc. Była więc wysoka, zwłaszcza biorąc pod uwagę wybory do PE w latach 2004-2014, gdy nie przekraczała 25 proc.

Prezydent Francji rozwiązał parlament

Zjednoczenie Narodowe, partia Marine Le Pen, wygrało wybory europejskie we Francji. Prezydent Emmanuel Macron rozwiązał parlament i ogłosił nowe wybory. To sukces Marine Le Pen i porażka Emmanuela Macrona.

Partia Marine Le Pen zdobyła dwukrotnie wyższy wynik od partii prezydenta Francji. Na Zjednoczenie Narodowe zagłosowało ponad 32 procent wyborców. Na ugrupowanie, z którego wywodzi się urzędujący prezydent, zagłosowało jedynie 15 procent. Zaraz po ogłoszeniu sondażu exit poll lider Zjednoczenia Narodowego, który otwierał listę do Parlamentu Europejskiego, zapowiedział o rozwiązaniu parlamentu i rozpisaniu wyborów.

– Bezprecedensowa różnica między większością prezydencką a pierwszą partią opozycyjną przekłada się na wyraźne odrzucenie polityki prowadzonej przez Emma-

nuela Macrona i jego rząd – wskazał Jordan Bardella, przewodniczący Zjednoczenia Narodowego.

Prezydent Emmanuel Macron na prośbę odpowiedział niemal od razu.

– Po przeprowadzeniu konsultacji przewidzianych w art. 12 naszej konstytucji postanowiłem w drodze głosowania zwrócić Państwu wybór dotyczący przyszłości naszego parlamentu i dlatego dziś wieczorem rozwiązuję nasze Zgromadzenie Narodowe – oznajmił Emmanuel Macron, prezydent Francji.

Eksperti ocenili, że Emmanuel Macron, rozpisując wybory, chce ograniczyć straty i zapobiec podważeniu mandatu obecnego rządu. Paryżanie byli zszokowani decyzją prezydenta.

– Jestem dość zaskoczony, ponieważ nie jesteśmy przyzwyczajeni do tego, że rząd wysłuchuje obywateli – powiedział mieszkaniec Paryża.

Zwolennicy lewicowych ugrupowań wyszli na ulice protestować.

– Ważne jest, aby pokazać, że gromadzimy się przeciwko skrajnej prawicy czy to we Francji, czy w Europie – mówił zwolennik lewicowych ugrupowań.

Przedterminowe wybory parlamentarne odbędą się 30 czerwca i 7 lipca. Zjednoczenie Narodowe zgłasza gotowość do rządzenia Francją.

– Jesteśmy gotowi przejąć władzę, jeśli Francuzi obdarzą nas zaufaniem w nadchodzących wyborach krajowych – podkreśliła Marine Le Pen, nieformalny lider Zjednoczenia Narodowego.

Poparcie dla prawicowych partii – Zjednoczenia Narodowego i Rekonkwisty – wynosi niemal 40 procent. Ugrupowanie Marine Le Pen zdobyło o ponad 10 punktów procentowych więcej niż w wyborach do Parlamentu Europejskiego pięć lat temu.

Belgia: premier De Croo podał rząd do dymisji

Po słabym wyniku partii Open VLD w wyborach parlamentarnych w Belgii premier Alexander De Croo w poniedziałek złożył na ręce króla dymisję swojego rządu. Na stanowisku pozostanie do czasu sformowania nowego gabinetu, co może potrwać nawet kilka miesięcy.

Liberałowie z Open VLD okazali się wielkim przegranym niedzielnych wyborów federalnych w Belgii (odbywały się w tym samym dniu co wybory do Parlamentu Europejskiego i wybory regionalne). W konsekwencji premier złożył rezygnację rządu na ręce króla Filipa. To zwyczajowa procedura w przypadku przegranej w wyborach, choć – jak podają bel-

gijskie media – De Croo wyglądał na wyjątkowo przybitego.

Tradycyjnie w takiej sytuacji ustępujący szef rządu musi w pierwszej kolejności poinformować króla Belgów o rozwiązaniu rządu. Formalnie będzie on jednak będzie działał do czasu sformowania nowego rządu.

W opublikowanym w poniedziałek oświadczeniu Pałac Królewski zapowiedział, że król „rozpocznie po południu konsultacje na temat powołania nowego rządu”. W pierwszej kolejności zamierza spotkać się w tej sprawie z Senatem i Izłą Reprezentantów. Później pałac odwiedzą liderzy zwyciężczych partii, czyli Bart De Wever z Nowego Sojuszu

Flamandzkiego (N-VA), Tom Van Grieken ze skrajnie prawicowego Vlaams Belang (Flamandzki Interes) i Georges-Louis Bouchez z liberalnej partii Ruch Reformatorski (MR).

N-VA zostanie prawdopodobnie największym ugrupowaniem w belgijskim parlamencie, więc to na De Wevera spadnie zadanie utworzenia nowego rządu. Jak powiedział w poniedziałek lider N-VA, prace nad tym się już rozpoczęły.

– Rozesłałem wiadomości, zadzwoniłem w kilka miejsc już ubiegłej nocy – przyznał polityk.

Eksperti oceniają, że sformowanie rządu federalnego w Belgii zajmie prawdopodobnie długie miesiące.

Problemy z suszą

Susza rolnicza występuje we wszystkich województwach. Do końca maja w kraju wyschło co najmniej 20 proc. upraw. Największe straty rolnicze zostały odnotowane na Mazowszu i na Lubelszczyźnie. Z kolei największe niedobory wody występowały pod koniec ubiegłego miesiąca na Wyżynie Lubelskiej, na Polesiu oraz na Nizinie Śląskiej. Susza dotknęła głównie zboża jare – problem ten wystąpił w ponad 70 proc. gmin. Słabsze plony są także w zbożach ozimych, owocach oraz w rzepaku i rzepiku.

Letni rozkład jazdy pociągów

Zaczął obowiązywać wakacyjny rozkład jazdy pociągów. Na kolei pojawi się więcej składów, skróci się też czas podróży. W tym roku będzie o 31 par połączeń dalekobieżnych więcej niż w ubiegłorocznym okresie wakacyjnym. Podróż z Warszawy do Gdańska odbędzie się w rekordowym czasie 2 godz. i 25 minut. Z kolei podróż z Warszawy do Szczecina potrwa mniej niż pięć godzin. Będą także dodatkowe połączenia do Krakowa oraz Zakopanego. W tym sezonie każdego dnia będą uruchamiane średnio 454 pociągi.

Ceny w sklepach rosną

W maju codzienne zakupy w Polsce zdrożały średnio o 2,9 proc. r/r; najbardziej podrożały słodczyce i desery. W kwietniu ceny wzrosły w sklepach o 2,4 proc r/r. W grupie produktów, których ceny wzrosły najbardziej znalazła się m.in. chemia gospodarcza – wzrost o 9,7 proc, napoje bezalkoholowe – 6,3 proc., dodatki spożywcze – 5,9 proc., a także pieczywo – 4,9 proc.

Wakacje z WOT

Rozpoczęły się pierwsze szkolenia zaplanowane w ramach projektu „Wakacje z WOT”. To szansa dla ochotników na rozpoczęcie kariery wojskowej. Ochotnicy będą się uczyć m.in. podstaw taktyki, strzelectwa, terenoznawstwa, rozpoznania, a także wojskowych regulaminów oraz musztry. Szkolenia w ramach projektu „Wakacje z WOT” odbędą się w sumie w 70 jednostkach wojskowych w całym kraju. Po zakończeniu treningów podstawowych ochotnicy mogą kontynuować w wybranych jednostkach szkolenia specjalistyczne, które trwają 11 miesięcy.

WIEM WIĘCEJ

W dniu 14 czerwca obchodzony jest Światowy Dzień Krwiodawcy. Ten dzień jest dniem urodzin Karła Landsteinerja, który w 1901 r. wyróżnił grupy krwi (A, B oraz 0, którą on sam początkowo oznaczał jako C), za co otrzymał nagrodę Nobla w 1930 r. W 1937 r. wraz z Alexandrem Wienerem odkrył czynnik Rh. Krew jest najcenniejszym darem, jaki możemy ofiarować drugiemu człowiekowi. Oddawanie krwi nie wiąże się z żadnym ryzykiem, jest BEZPIECZNE i nie stanowi zagrożenia dla Twojego zdrowia czy życia. Krew pobierana jest przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku, przez profesjonalny personel medyczny, więc nic Ci nie grozi, a ponadto:

- ratujesz życie i zdrowie drugiego człowieka
- za każdym razem, gdy oddajesz krew masz wykonywane badania laboratoryjne
- honorowi krwiodawcy zyskują benefity wydzielone przez państwo
- Więcej informacji zasięgnąć można pod adresem www.kraujodonoryste.lt

KRZYŻÓWKA z nagrodą 1265

Rozwiązanie-hasło prosimy nadsyłać (lub telefonicznie) do 18 czerwca 2024 r. na adres redakcji: 09318 Wilno, Rinktinės 50, p. 501

pomieszczenie na okręcie	▼	ozdobna szabla	▼	w wieży stereofonicznej	▼	Paul ..., śpiewał "Dianę"	▼	taniec towarzyski	▼	turecka potrawa z ryżu
▶				21				5		11
podwodna skała koralowa		figlarz, spryciarz		wada wzroku		zmniejsza tarcie		stolica Filipin		wylapuje bezpańskie psy
▶		▼				▶		▼		▼
batog	▶	1			znak nawigacyjny w obrębie gatunku					15
▶				3		do pieczętowania listów				zgiełk, hałas
dostaje napiwki świętuje 25.08	▶					tonacja jasnego fioletu drwina				
▶		2			akwarium z rybami sztuczne jezioro					
codziennie inna	▶	jednoglębnie w muzyce	▶	wyrabia nakrycia głowy						
▶				10						17
▶						wzór, schemat		podnoszona zasłona okienna		imitacja towaru
▶						▶		▼		▼
otyłość protest przed urzędem		rów nawadniający	▶	cerkiewny obraz		stała opłata				18
▶								podziemny ssak		gaz palny
▶		8								20
worek, torba rodziny lub natury	▶							duchowieństwo		
▶										
▶					królewski powóz					
▶										
szlam element płaszcza	▶							faza, stopień		19
▶										
▶					ogrodowa budowla					7
▶										
		14								

Litery z ponumerowanych pól utworzą rozwiązanie - aforyzm Cz. Miłosza.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Rozwiązanie krzyżówki nr 1264. Sielanka przydomowa. Nagrodę wylosowała Stanisława Lewkowicz z Jaszun. Nagroda jest do odebrania w Domu Prasy (Laisvės pr. 60) w ciągu 30 dni kalendarzowych.

Z HISTORIA NA TY

Zaginione miasta – odkryte na nowo

Pierwsze miasta w dziejach świata, noszące nazwy tak słynne jak Ur, Niniwa czy Babilon, powstały i upadły tysiące lat temu. Ich zrujnowane świątynie i pałace są pamiątką po bogach i władcach, których pogrzebał czas. Ale codzienne troski ich mieszkańców wydałyby się nam znajome. Autorzy najdawniejszych tekstów sławili królów, ale zastanawiali się też: jakie zrobić zakupy? Czy nie oszukano mnie na targu?

URUK

Dzięki rozwojowi rolnictwa i technik irygacyjnych w czwartym tysiącleciu p.n.e. państwo Sumerów – wczesna cywilizacja Mezopotamii ukształtowana w żyznych dolinach Tygrysu i Eufratu (na terytorium współczesnego Iraku - mogły wyżywić coraz liczniejsze rzesze mieszkańców. Wielu z nich przenosiło się do rosnących miast. A jednym z pierwszych z tych wielkich ośrodków miejskich był Uruk ulokowany nad odnogą Eufratu. U szczytu potęgi, na początku trzeciego tysiąclecia p.n.e., Uruk wyrósł na główne sumeryjskie miasto, obwiedzione murami i liczące ok. 40 tys. mieszkańców. Od poł. XIX wieku archeolodzy skupili się na badaniu dwóch kompleksów świątynnych, wzniesionych ku czci Anu, boga nieba oraz Innany, bogini płodności i wojny. Niektóre z budowli miały formę zigguratów – potężnych schodkowych wież z cegieł. Na ich szczytach kapłani składali bogom ofiary. Ważnych odkryć dokonano w świątyni Innany, gdzie znaleziono tzw. Damę z Uruku, czyli posąg przedstawiający zapewne boginię, będącym jednocześnie jednym z najwcześniej przedstawionych wizerunków ludzkiej twarzy. Archeolodzy natrafili także na zbiór glinianych tabliczek pokrytych spiczastymi symbolami i kształtami. Tworzą one najstarszy ze znanych nam systemów pisma, nazywanym pismem klinowym. Na tysiącach tabliczek kapłani i skrybowie zapisywali modlitwy, korespondencję i skargi. Wiele z nich dotyczy spraw bieżących. Na niektórych uwieczniono komentarze, przysłowia, a nawet pospolite przytyki: „Jestem damą noszącą obszerne stroje. Pozwólcie mi samej skrócić swoją przepaskę na biodra”, „Uważaj na stopy, gdy niesiesz garnek z wrzątkiem!”, „On jest jak smród mangusty... przegrany człowiek, który pokazuje waźniaka”.

BABILON

Położony ok. 90 km na południe od współczesnego Bagdadu Babilon zasnął – jak wiele innych ośrodków na tym polu bitewnych mocarstw – zarówno chwały, jak i upadku. Rozkwitł na początku drugiego tysiąclecia p.n.e., pod panowaniem amoryckiego króla i prawodawcy Hammurabiego, by w 1595 r. p.n.e. ulec hetyckim najeźdźcom. Pod koniec VII w. p.n.e. znów wyrósł jednak na najpotężniejsze państwo-miasto w regionie. Władą nim wtedy Nabuchodonozor II. Podczas jego 40-letnich rządów otoczone murami centrum Babilonu miało ponad 8 km². Prowadziły do niego ozdobne bramy. „Umieściłem na bramach dzikie byki i rozszalałe smoki i ozdobiłem je w ten sposób kunsztownym przepychem, by ludzie mogli podziwiać je w zachwycie” – oznajmił król w inskrypcji. Za bramą zaczynała się droga procesyjna, przy której stały świątynie i pałac władcy. Niewykluczone, że jedna z tych świątyń, Etemenaki, stała się inspiracją dla biblijnej powieści o wieży Babel. Był to potężny ziggurat. Grecki historyk Herodot, który być może odwiedził miasto za panowania jednego z kolejnych władców, opisał go następująco: „masywna wieża o długości i szerokości jednego stadium, a na tej wieży stoi jeszcze jedna wieża, na drugiej znowu trzecia i tak dalej aż do ośmiu wież”. Ów kompleks sanktuariów był poświęcony kilku bóstwom, przede wszystkim patronowi miasta Mardukowi. Herodot napisał, że w jego czasach „kapłani mówią, co mnie nie wydaje się wiarygodne, że sam bóg przybywa do kaplicy i spoczywa na łożu”. Po śmierci Nabuchodonozora II Babilon został podbity przez perskiego najeźdźcę Cyrusa Wielkiego. Miasto zachowało jednak majestat aż do czasów kolejnego zdobywcy, Aleksandra Wielkiego. Planował on uczynić Babilon swą stolicą, ale nim do tego doszło, zmarł tu w 323 r. p.n.e.

ZE SŁOWEM ZA PAN BRAT

Co za Armagedon!!!

Niewielu z nas kojarzy Megiddo, jedno z najstarszych starożytnych miast, za to większość słyszała o Armagedonie. Potocznie rozumiemy to słowo jako koniec świata, ale w rzeczywistości oznacza ono miejsce, w którym skończy się świat. Pochodzi od biblijnego Objawienia św. Jana. Gdy armie dobra i zła zwały szyki przed ostatecznym starciem w Dniu Sądu, Antychryst „zgromadził ich na miejscu, które po hebrajsku nazywa się Armagedon” (BW, Obj. 16:16). Nazwa Armagedon oznacza „wzgórze Megiddo”. Badacze uważają, że miasto nadawało się na pole ostatecznego starcia, gdyż w swej długiej historii było areną niezliczonych bitew. Znajdowało się nieopodal strategicznie położonej przełęcz; bywało zdobywane przez egipskich faraonów oraz Izraelitów, doszczętnie palone, wielokrotnie burzone i odbudowywane. Dziś tutejsi przewodnicy rozpoczynają oprowadzanie słowami: „Witajcie w Armagedonie”.

Stronę przygotowała Monika Urbanowicz

Święto dla dorosłych i dzieci w Czarnym Borze

Nie zabrakło atrakcji i niespodzianek

Rodzina to miejsce ciepła, miłości i wsparcia, ale także kluczowy element naszej tożsamości. Rodzina wpływa również na naszą edukację i rozwój. To źródło wartości, miłości i bezpieczeństwa. Więc ważne jak najwięcej czasu spędzać wspólnie ze swoimi bliskimi.

2 czerwca przy kościele bł. ks. M. Sopoćki w Czarnym Borze było gwarnie. Tego dnia odbyło się tu Święto Rodziny. Organizatorzy przyszykowali niezwykle ciekawy program artystyczny oraz wiele atrakcji i niespodzianek zarówno dla dorosłych, jak i dzieci.

W świątecznym koncercie wzięło udział wielu utalentowanych artystów. Na scenie wystąpił Zespół Tańca Ludowego „Hałas” z Czarnego Boru (kier. Krystyna Wołajko). Młodsza grupa tego kolektywu zaprezentowała taniec „Polka Warszawska” i „Sėjau rūtą”, a starsza grupa – „Suitę Sądecką” i polkę „Gegužinė”. Ze swoim programem artystycznym wystąpili uczniowie

Gimnazjum Św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze (kier. Mirena Kasperowicz). Publiczność była niezwykle zachwycona występem grupy „Žiogeliai” - wychowanków Żłobka-przedszkola w Wołczunach (kierownik – Wiktorija Awiżenis). Na scenie wystąpił chór „Jaunučiai” z Gimnazjum „Šilo” w Czarnym Borze (kier. Lina Jelena Mockūnienė) oraz uczennice zespołu wokalnego – Sofija, Laura i Izabelė, które wykonały piosenki „Gražiausios spalvos”, „Mums reikia Povilo”, „Tyliai pakuždek” i „Baltos lelijos”. Pięknie tańce cygańskie zatańczył Zespół Taneczny „Gracija”, który tworzą uczniowie Gimnazjum w Wołczunach (choreograf. – Nelli

Muchlajeva). Publiczność gromkimi brawami witała tancerzy ze Studia Tańca Sylwestra Koroliowa „SilVita” (kier. Silwester Koroliow). Swoją występieli również mieszkańcy Prudziškach, pod kierownictwem Liny Jeleny Mockūnienė, którzy zaśpiewali piękne piosenki litewskie „Sudainuokime, Lietuva” oraz „Ažuolai žaliuos, žemei Lietuvos”. Świąteczny koncert wzbogacił występ Ludowego Zespołu wokalnego „Borowianka”, pod kierownictwem Kazimierza Moroza. Tego dnia wystąpiła również znana na całej Litwie wokalistka, laureatka wielu festiwali i konkursów piosenki dla dzieci i młodzieży na Litwie i zagranicą Gabriela Ždanovičiūtė.

Na gości święta czekał również

świąteczny jarmark, gdzie każdy mógł znaleźć wszystko to, czego tylko dusza pragnęła. Goście mogli nabyć różne rękodzieła, upominki, a także spróbować różnych przysmaków. Wszyscy goście byli częstowani pyszną kaszą z kuchni polowej, oraz gorącą herbatą.

Organizatorzy nie zapomnieli również o najmłodszych mieszkańcach Czarnego Boru. Dzieci mogły hasać na ogromnej dmuchanej trampolinie, dmuchać bańki mydlane, wykonywać figury z balonów, wziąć udział w przeróżnych warsztatach, np. robienia bransoletek czy rysowania piaskiem i quizach. Ogromną frajdę maluchom sprawiło malowanie na twarzy oraz robienie błyszczących tatuaży. Dzieci zabawiła wesola animatorka. Wraz z

maluchami bawił się również przebrany piesek policyjny Amsis. Dzieci były również częstowane lizakami i innymi słodyczkami.

Na uroczystość do Czarnego Boru przybyli także dostojni goście: poseł na Sejm Republiki Litewskiej z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin Czesław Olszewski, radny Samorządu Rejonu Wileńskiego Waldemar Urban, starosta gminy Czarny Bór Tadeusz Aszkielaniec, dyrektor Centrum Kultury w Rudominie Wioleta Cereszka oraz rektor kościoła błogostawionego Michała Sopoćki w Czarnym Borze Eljas Anatolijus Markauskas.

Na podst. inf. Centrum Kultury w Rudominie

Okazja do wspólnej zabawy i integracji

Dokończenie ze s. 1 stawowej w Szumsku zachwyciły wszystkim swym tańcem „Hej sokoly”, a uczniowie 7 i 8 klasy – tańcem „Mama, mama”. Piosenkę „Bo rodzina to rodzina” i „Song na szczęście” zaśpiewał zespół „Guzik”, działający przy Centrum Kultury w Kowalcukach. Z Kowalcuk przybył również zespół „Bim Bam”, który zatańczył taniec „Super Mario”. Na scenie wystąpili również uczniowie Gimnazjum „Aušros” z Kowalcuk, którzy zaśpiewali piosenkę

„Mamytė, Motulė” oraz zatańczyli taniec „Vienas namuose”. Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Czesława Miłosza w Pakienie pięknie zarecytowali wiersz „Autobus”, jak też zaśpiewali piosenkę „Na wędrowną”. Wszystkich zachwycił występ uczniów Gimnazjum im. Stanisława Moniuszki w Kowalcukach, którzy zaśpiewali piosenkę „Chodź pomaluj świat” i „To nic, kiedy płyną łzy”, jak też zarecytowali wiersz. Program artystyczny zakończył wspólny taniec.

Na obecnych na święcie dzie-

ciaków czekały różnorakie atrakcje: trampolina, wata cukrowa, lody i masa niespodzianek. Dzieci mogły zrobić sobie błyszczące tatuaże, pomalować twarze w różne kolory, puszczać ogromne bańki mydlane, nauczyć się wykonywać przeróżne figury z balonów. A nad tym wszystkim czuwały wesole i pomysłowe animatorki, przebrane w miłych zwierzątkach.

Na rodzinne święto do Szumsku przybyli również dostojni goście: poseł na Sejm RL z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin Czesław Olszewski, radny Samorządu Rejonu Wileńskiego Stanisław Zajankowski, tymczasowo pełniący obowiązki starosty gminy Kowalcuki Ola Łukaszewicz, dyrektor Szkoły Podstawowej w

Szumsku Inesa Korwiel, przedstawiciel Centrum Opieki przy Centrum Kryzysowym Rodziny i Dziecka Rejonu Wileńskiego, administratorzy Centrum Kultury w Sawiczunach i Ławaryszkach.

Święto Rodziny w Szumsku było wspaniałą okazją do wspólnej zabawy i integracji lokalnej społeczności.

Na podst. inf. Centrum Kultury w Rudominie

590. rocznica śmierci Władysława Jagiełły, wielkiego księcia litewskiego, króla Polski

Założyciel dynastii Jagiellonów

Władysław Jagiełło urodził się ok. 1362 r. lub 1352 r. Był synem wielkiego księcia litewskiego Olgierda i jego drugiej żony Julianny, córki księcia twerskiego Aleksandra, wnukiem Giedymina. Po śmierci ojca w 1377 r. objął tron wielkoksiążęcy w Wilnie. W 1385 r. zawarł z Koroną Królestwa Polskiego unię w Krewie, zobowiązując się do przyjęcia chrztu i chryścianizacji Litwy oraz poślubienia królowej polskiej Jadwigi w zamian za tron polski, który objął rok później. W 1401 r. oddał władzę na Litwie swojemu stryjeczemu bratu, księciu Witoldowi, zachowując tytuł najwyższego księcia. Prowadził wielką wojnę z zakonem krzyżackim w latach 1409–1411. Dowodził zwycięskimi wojskami polsko-litewskimi w bitwie pod Grunwaldem 15 lipca 1410 r. Pokojami toruńskim i melneńskim uregulował stosunki Polski

i Litwy z Krzyżakami. Nie przyjął zaproponowanego mu przez husytów tronu czeskiego.

Władysław II Jagiełło był czterokrotnie żonaty. Pierwszą jego żoną została 18 lutego 1386 roku Jadwiga Andegaweńska... Jego jedyne dziecko w związku z nią, Elżbieta Bonifacja, zmarła 13 lipca 1399 roku po trzech tygodniach od narodzin; 17 lipca tego samego roku żywota dokonała sama królowa. Dotychczas podstawą rządów Jagiełły było de iure małżeństwo z Jadwigą jako królem Polski. W związku z tym, po śmierci Jadwigi, Jagiełło był niepewny swojej pozycji na tronie. Jadwiga, przeczuwając swoją śmierć, zaleciła Jagielle, aby ten ożenił się z Anną z Celje, córką hrabiego Celje Wilhelma, w Polsce zwaną Anną Cylejską. Anna była wnuczką Kazimierza Wielkiego,

więc jej pokrewieństwo z Piastami zapewnić miało królowi utrzymanie tronu. Do ślubu z Anną Cylejską doszło 29 stycznia 1402 r. Anna zmarła w 1416 roku, Jagiełło miał z nią córkę Jadwigę. Jan Długosz owo małżeństwo uznał za udane.

Dwa pierwsze małżeństwa Jagiełły były zawarte z pobudek politycznych. Po śmierci Anny król poślubił 2 maja 1417 roku w Sanoku Elżbietę Granowską, córkę Ottona z Pilczy, którą tym razem sam sobie obrał jako żonę. Małżeństwo to wywołało skandal, jako że Jagiełło pojął za żonę trzykrotną wdowę. Zmarła ona w 1420 roku. Wówczas Jagiełło ożenił się po raz czwarty – z Zofią Holszańską, córką księcia Andrzeja Holszańskiego. Z małżeństwa z nią narodzili się trzej synowie: Władysław, Kazimierz, który zmarł rok po narodzeniu oraz Kazimierz Andrzej.

Jagiełło pod względem osobowości był różnie oceniany przez współczesnych. O ile mistrz Mikołaj Kozłowski oceniał go jako osobę wstrzemięźliwą i łagodną, o tyle Jan Długosz przedstawiał go jako człowieka ograniczonego, „prostaka” i „barbarzyńcę”, krytykując również jego zamiłowanie do polowań; kronikarz doceniał jednak łagodność Jagiełły, skromność jego ubioru i abstynencję. Był ostrożny i roztropny w działaniu. Posiadał wielką trzeźwość umysłu i niechęć do zewnętrznej pompy władzy. Był mądry i rycerski. Jego panowaniu

towarzyszył dynamiczny rozwój demograficzny i gospodarczy Polski. Hojnie wspierał działalność misyjną w Polsce i na Rusi. Na podstawie rachunków królewskich wnosi się, że król ubierał się i jadł zgodnie z ówczesną modą. Jagiełło pił jedynie wodę i często zazywał łaźni.

Władysław II Jagiełło zmarł 1 czerwca 1434 r. w Gródku. Jego zwłoki zostały przywiezione 11 czerwca do Krakowa, gdzie do czasu pogrzebu złożono w kościele św. Michała. Tydzień później odbył się jego pogrzeb na Wawelu. Uroczystościom pogrzebowym przewodniczył arcybiskup gnieźnieński Wojciech Jastrzębiec. Serce królewskie zostało pochowane w kościele franciszkańskim w Gródku Jagiellońskim. Po Władysławie Jagielle królem został jego 10 letni syn Władysław III Warneńczyk.

Opr. Jan Lewicki
Na podstawie
www.pl.wikipedia

Obrońca wiary

21 maja 1674 r. nad polem elekcyjnym na Woli pod Warszawą rozległy się słowa: „Vivat Ioannes Rex!”, zwiastujące rozpoczęcie trwającego ponad dwie dekady panowania Jana III Sobieskiego. Za jego czasów Rzeczpospolita po raz ostatni zmanifestowała swoją mocarstwową pozycję w Europie.

Prawnuk hetmana wielkiego koronnego Stanisława Żółkiewskiego, wybitny dowódca, słynny pogromca Tatarów i Turków, mąż Marysienki, pisarz, bibliofil, erudyta i mecenas – tak zapisał się w polskiej pamięci historycznej. Jan Sobieski urodził się 17 sierpnia 1629 roku w szanowanej rodzinie Sobieskich z Sobieszyna. Jego dziadkiem był Marek Sobieski, wojewoda lubelski, a ojcem Jakub Sobieski, kasztelan krakowski. Ze strony matki, Teofili z Daniłowiczów, spokrewniony był z potężnym rodem Żółkiewskich. Jego rodzina miała rozległe dobra na Rusi, stąd narażona była na ciągłe ataki tatarskie i

tureckie. Za wzór stawiano Janowi i jego rodzeństwu męstwo i odwagę ich pradziadka Stanisława Żółkiewskiego, który poległ za ojczyznę w bitwie z muzułmanami. Zgodnie z przykazaniem ojca, że lepiej być biednym, ale mądrym, niż bogatym, ale głupim, Jan otrzymał staranne wykształcenie. Uczęszczał do Kolegium Nowodworskiego w Krakowie, a następnie studiował na Wydziale Filozoficznym Akademii Krakowskiej. W latach 1646–48 odbył razem ze swoim bratem Markiem Grand Tour po Europie, podczas którego zwiedzili Niemcy, Niderlandy, Anglię i Francję. Kiedy dotarła do nich wiadomość o śmierci króla Władysława IV i wybuchu powstania Chmielnickiego, wrócili do kraju i zaciągnęli się do wojska. Sobieski został wybrany na króla Polski podczas wolnej elekcji w 1674 r. Był zdecydowanym faworytem, opromienionym chwałą zwycięstwa nad Turkami 11 listopada 1673 r. Brał udział w niezli-

czonych bitwach i potyczkach. Jako zwycięzca spod Podhajec, Braclawia, Kalnika, Niemirowa, Komarna, Chocimia, Lwowa, Żorawna, Trembowli, a nade wszystko spod Wiednia pisał, że wszystkie owe triumfy zawdzięcza Ostrobramskiej Panienci. Jego spektakularne zwycięstwo nad wojskami Kara Mustafy pod murami Wiednia we wrześniu 1683 r. przyczyniło się do zatrzymania pochodu muzułmańskiej Turcji na Europę, za co otrzymał od papieża tytuł Obrońcy Wiary. Jego podobizna pojawiła się w całej Europie na

licznych rycinach, drukach ulotnych, monetach, medalach i portretach.

W 1665 roku Sobieski poślubił wdowę po Janie „Sobiepanie” Zamoyskim, piękną Marię Kazimierę d'Arquien, którą przez całe życie darzył wielkim uczuciem i którą pieczołotliwie zwał Marysienką. Historia ich miłości była wyjątkowa w świecie wyższych sfer, gdzie małżeństwa miały być przede wszystkim korzystne. Dowodem ich miłości i wzajemnego przywiązania pozostała obszerna korespondencja między małżonkami. Sobiescy doczekali się czwórki dzieci, które osiągnęły pełnoletność. Marysienka była w ciąży z drugim mężem aż 13 razy. Najstarszy Jakub był pretendentem do tronu polskiego. Jan III Sobieski pozostawał nie tylko znawcą wojennego rzemiosła, ale także sztuk pięknych i wszelkich nauk. Mówił płynnie po łacinie, francusku, niemiecku, turecku i hiszpańsku. Jego biblioteka liczyła ponad 2 tys. woluminów z różnych dziedzin, a on sam lubił czytać książki nawet podczas kampanii wojennych.

Wybudował piękny, barokowy pałac pod Warszawą i był współtwórcą jego bogatego programu ikonograficznego. Król pasjonował się geografią i był członkiem pierwszego towarzystwa geograficznego na świecie. Oprócz czytania do ulubionych rozrywek króla należały polowania, gra w karty, warcaby i szachy, dysputy naukowe, tańce oraz słuchanie muzyki. Szczególnie przepadał za dumkami kozackimi wykonywanymi przy akompaniamencie bandury, które przypominały mu o Kresach Rzeczypospolitej. Sobieski pod koniec życia był ciężko schorowanym człowiekiem. Chorował na podagrę, kamicę nerkową, nadciśnienie oraz syfilis. Zmarł na atak serca 17 czerwca 1696 roku w swojej wilanowskiej rezydencji. Pochowany jest na Wawelu, a jego serce spoczywa w kościele Kapucynów w Warszawie, ufundowanym przez króla jako wotum za wiktoryę wiedeńską.

Opr. Jan Lewicki
Na podstawie www.dzieje.pl

Sukces wywiadu AK

20 maja 1944 r. wywiad AK przechwycił rakietę V-2, która spadła nad Bugiem. Dzięki temu aliancom udało się wkrótce poznać budowę i funkcjonowanie tej nowej niemieckiej broni.

Po porażkach na froncie wschodnim, w Afryce Północnej i we Włoszech armia niemiecka już w 1943 r. znalazła się w głębokiej defensywie. Przywódca Rzeszy Adolf Hitler wierzył jednak, że losy wojny odmieni Wunderwaffe – zaawansowana technologicznie broń o wielkiej sile. Duże nadzieje Niemcy wiali z pociskami manewrującymi V-1 i raketami V-Prace nad V-2 prowadzono w tajnym ośrodku doświadczalnym w Peenemünde na wyspie Uznam. Kluczową rolę w opracowaniu tego miejsca

odegrał Oddział II (informacyjno-wywiadowczy) Komendy Głównej Armii Krajowej. „Próby wykonywane w Peenemünde udały się. Znajduje się tam próbne pole dla doświadczeń z raketami” – informował w lutym 1943 r. agent AK o pseudonimie „P-17”. W kolejnych miesiącach Polacy zdobyli dalsze informacje o tym miejscu i przekazali je Brytyjczykom. W nocy z 17 na 18 sierpnia 1943 r. lotnictwo brytyjskie zbombardowało ośrodek w Peenemünde, co skutecznie opóźniło prace nad nową bronią.

Rakieta V-2, cudowna broń Hitlera miała przesądzić o losach II wojny światowej. Testowano ją w ośrodku doświadczalnym w Peenemünde, niewielkiej nadbałtyckiej wsi na wyspie Uznam. Po jego zbombardowaniu w nocy z 17

na 18 sierpnia 1943 r. przez samoloty alianckie poligon doświadczalny Niemcy przenieśli w rejon Pustków-Blizna w pobliżu Dębicy – poza zasięg alianckiego lotnictwa. Wywiad AK zlokalizował jak i w Peemünde to miejsce i prowadził tam ścisły rejestr startów raket. 20 maja 1944 r. nadlatująca z poligonu

rakieta spadła na bagnisty teren w pobliżu wsi Mężenin nad Bugiem. Partyzanci AK przygotowani przez wywiad przejęli ją. Najważniejsze części rakiety zostały przewiezione do okupowanej Warszawy. Tam inż. Antoni Kocjan z Biura Studiów Przemysłowych Oddziału II KG AK sporządził szczegółowy opis broni.

Po rozebraniu części rakiety radioelektryk, inżynier Janusz Groszkowski rozszyfrował system sterowania rakiety, a profesor chemii Politechniki Warszawskiej Marceł Struszyński przeanalizował napęd rakiety.

W nocy z 25 na 26 lipca 1944 r., w ramach operacji „Most III”, fragmenty rakiety V-2 wraz z raportem na temat jej budowy i funkcjonowania zostały przetransportowane samolotem do bazy Brindisi we Włoszech, a stamtąd do Wielkiej Brytanii. Dla Brytyjczyków zdobycie miała ogromną wartość, pozwoliła zrozumieć możliwości i zasady działania nowej broni. Rakieta V-2 była wykorzystywana przez Niemców do ataku powietrznego na Wielką Brytanię od 7 września 1944 r. do 27 marca 1945 r.

Rozpracowanie V-2 było jednym z największych sukcesów wywiadu Armii Krajowej.

Opr. Jan Lewicki

Wileńska tradycja wicia palm – trwa opracowanie wniosku o wpisanie na listę UNESCO

Wyjątkowy symbol Wileńszczyzny

W Izbie Palm i Użytku Codziennego w Ciechanowiszkach odbyło się w minioną sobotę spotkanie, podczas którego omawiano i dyskutowano na temat opracowania wniosku o wpisanie tradycji wicia palmy wileńskiej na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO – poinformował Samorząd Rejonu Wileńskiego.

Celem spotkania było ustalenie wspólnie ze społecznością planu działań na rzecz zachowania i rozwoju tradycji wicia palm na Wileńszczyźnie, co jest niezbędne do przygotowania wniosku o wpisanie tradycji wicia palmy wileńskiej na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

Zebranych powitała wicemerk rejonu wileńskiego Edita Tamošiūnaitė. Podkreśliła, że ubieganie się o wpis na listę UNESCO to duża odpowiedzialność, wymagająca starannego przygotowania, ścisłej współpracy międzyinstytucjonalnej i społeczności.

„Tradycja wicia palm jest nieodłączną częścią środowiska kulturo-

wego rejonu wileńskiego. Odzwierciedla wyjątkowość naszej ziemi, szacunek mieszkających tu ludzi do tego rzemiosła, zwyczajów – mówiła wicemerk Tamošiūnaitė. – Fakt, że

lęgowana i jest ważna nie tylko dla palmiarzek, ale i dla znacznej części naszego społeczeństwa. Wszyscy razem dążymy do wspólnego celu – zachowania i przekazania tej tradycji

Wicemerk dodała, że wpisanie tradycji wicia palm wileńskich na listę UNESCO zaprezentuje światu wyjątkowość Wileńszczyzny, przyczyni się do wzmocnienia jej tożsamości

Spotkanie moderowały: doc. Barbara Stankiewicz z Uniwersytetu im. Michała Romera w Wilnie, Anna Pilarczyk-Palaitis – dziennikarka i doktorantka Centrum Antropologii Społecznej Uniwersytetu im. Witolda Wielkiego w Kownie, Gustaw Ferdynand Juzala-Deprati – wykładowca Uniwersytetu Wileńskiego oraz Grażyna Gołubowska – starsza specjalistka Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Dzięki pomocy specjalisty ds. coachingu Waldemara Chmielewskiego przeprowadzono analizę mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń inicjatywy (analiza SWOT). Podczas spotkania twórczynie ludowe – palmiarki wyraziły zgodę na wpisanie tradycji wileńskiego palmiarstwa na reprezentatywną listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

W 2019 roku tradycja wicia palm na Wileńszczyźnie została wpisana na listę dziedzictwa kulturowego Litwy.

Na podst. *vrsta.lt*

ruszyły prace przygotowawcze do złożenia wniosku, świadczy o tym, że ta sztuka ludowa jest żywa, pie-

przyszłym pokoleniom, aby ona w dalszym ciągu wzmacniała więzi naszej wspólnoty”.

kulturowej i zachęci mieszkańców do jeszcze większej dumy z wyjątkowego dziedzictwa swojego regionu.

Dzieci poznawały technikę gratażu w Centrum Kultury w Rudominie

Popis fantazji i kreatywności

W Centrum Kultury w Rudominie odbyło się zajęcie edukacyjne dla dzieci, podczas którego poznawali technikę gratażu.

Czym jest grataż? Słowo to

Warsztaty cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Wzięło w nich udział 20 dzieci. Edukację poprowadziła Melania Babicz, Kamila Cereszka i Ewelina Gedrimaitė.

pochodzi od francuskiego „grattage” i oznacza drapanie, skrobanie i stanowi nazwę techniki malarskiej, która polega na ściąganiu wierzchniej powłoki farby w celu odsłonięcia warstwy głębszej, najczęściej o odmiennym kolorze. Do tego służą przeróżne narzędzia. Mogą być to nie tylko noże, skalpele czy piórka, ale i rylce do drewna, dłuta oraz dłutka, jak też igiełki, wykałaczki, metalowe szczoteczki. Najlepiej grataż wykonywać na podłożu nieco twardszym. Idealnie pasuje karton czy sztywniejsze płyty drewnopochodne. Można jednak stosować również płótno.

Podczas tego zajęcia dzieci zostały zapoznane z nową dla nich techniką gratażu. Po części teoretycznej przyszedł czas na popisy fantazji i kreatywności. Dzieci otrzymały niezbędne narzędzia oraz materiały i przystąpiły do pracy. Praca niezwykle pochłonęła dzieciaków. Kreatywność dzieci nie miała granic. W wyniku tego powstały niezwykle piękne prace.

Zajęcie edukacyjne było efektywną zabawą plastyczną dla dzieci. Organizatorem warsztatów było Centrum Kultury w Rudominie.

Centrum Kultury w Rudominie

XXXIV PIESZA PIELGRZYMKA MIŁOSIĘRDZIA EJSZYSZKI - OSTRA BRAMA
XXXIV PILIGRIMINIS ŽYGIS EIŠIŠKĖS - AUŠROS VARTAI

KRÓLOWO POKOJU, MÓDL SIĘ ZA NAMI
TAIKOS KARALIENE, MELSKI UŽ MUS

2024 07 1-4

INFORMACJA / INFORMACIJA

Więcej informacji i rejestracja (obowiązkowa):
Daugiau informacijos ir registracija (privaloma):

Pielgrzymka Miłosierdzia Ejszyszki - Ostra Brama
 +37064622113 Kornelia
 <https://ejszyszki-ostrabrama.github.io/>

2024 06 30 (20:00)
Autobus od Ostrej Bramy do Ejszyszek
Autobusas iš Aušros Vartų į Eišiškes

2024 07 01 (8:00)
Msza Święta w kościele w Ejszyszkach
Šventosios Mišios Eišiškių bažnyčioje

Samorząd przeznaczą jednorazowy zasiłek materialny na likwidację skutków pożarów, ekstremalnych zjawisk naturalnych i innych zdarzeń

Samorząd Rejonu Wileńskiego dąży do pomocy mieszkańcom, dotkniętym pożarami, ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i innymi nieszczęśliwymi wypadkami poprzez zapewnienie jednorazowego zasiłku materialnego. Ten zasiłek ma na celu pokrycie strat i częściowe przywrócenie mienia ofiar.

Mieszkańcy rejonu wileńskiego, którzy ucierpieli w wyniku pożarów lub innych ekstremalnych zjawisk naturalnych, mogą ubiegać do gminy o jednorazowy zasiłek materialny w celu przywrócenia poprzedniego stanu nieruchomości. Podstawowe wymagania – osoba musi mieć zgłoszone miejsce zamieszkania na terenie Samorządu Rejonu Wileńskiego oraz posiadać zarejestrowaną nieruchomość na terenie rejonu wileńskiego.

Jednemu mieszkańcowi dofinansowanie na jeden budynek można przekazać nie częściej niż raz w roku (niezależnie od liczby budynków uszkodzonych w trakcie zdarzenia). Suma środków przeznaczonych na likwidację skutków pożaru, ekstremalnych zjawisk naturalnych i innych zdarzeń oraz częściowe pokrycie spowodowanych nimi strat nie może przekroczyć kwoty 7 000 euro.

Jednorazowy zasiłek materialny z rezerwy mera Samorządu przysługuje w następujących przypadkach:

- W przypadku spłonięcia domu mieszkalnego – 7 000 euro;
- W przypadku pożaru w domu mieszkalnym – 3 500 euro;
- W przypadku ekstremalnego zjawiska naturalnego w domu mieszkalnym – 1 000 euro;
- Jeżeli spłonie domek ogrodowy – 3 000 euro;
- W przypadku pożaru w domku ogrodowym – 1 500 euro;
- W przypadku ekstremalnego zjawiska naturalnego w domku ogrodowym – 500 euro;
- W przypadku spłonięcia budynku gospodarczego – 1 000 euro;
- W przypadku pożaru w budynku gospodarczym – 500 euro;
- W przypadku ekstremalnego zjawiska naturalnego w budynku gospodarczym – 200 euro.

Mieszkańcy mogą składać uzasadnione prośby do starostów gmin nie później niż 60 dni kalendarzowych po zdarzeniu. Wraz z wnioskiem należy złożyć dokumenty uzasadniające potrzebę finansowania: wypisy z rejestru nieruchomości, dane osobowe, rachunek bankowy, na który będą przekazywane środki, akty notarialne, faktury, kosztorysy, dokumenty majątkowe,

zaświadczenie Straży Pożarnej (w przypadku pożaru lub w razie zjawiska naturalnego), umowę i inne dokumenty potwierdzające szkodę.

Starości po otrzymaniu wniosku mieszkańca przygotowują pismo w sprawie przeznaczenia środków rezerwowych i składają je merowi wraz z dokumentami i aktami uzasadniającymi przedstawione przez mieszkańców wydatki.

Zasadność wniosków o przydział środków finansowych rozpatruje komisja ds. wykorzystania funduszy rezerwowych Samorządu Rejonu Wileńskiego, powołana zarządzeniem mera Samorządu Rejonu Wileńskiego.

***

Dane kontaktowe gmin publikowane są tutaj: <https://vrsa.lt/pl/administracja-samorzadu/gminy/628>

Opis trybu wykorzystania środków rezerwy mera Samorządu Rejonu Wileńskiego, zatwierdzony przez radę Samorządu Rejonu Wileńskiego 9 czerwca 2023 r. uchwałą nr. T3-151 (S-3533)

** Wiązankę najpiękniejszych życzeń z okazji Jubileuszu 40. Urodzin **Waldemarowi RYNKIEWICZOWI**, członkowi Zarządu Wileńskiego Rejonowego Oddziału ZPL: zdrowia, satysfakcji z wykonanej pracy, niewyczerpanej energii, jak najmniej w życiu trosk i zmartwień oraz szczęśliwych dni w gronie najbliższych.*

Niech Bóg obdarza wszelkimi łaskami, dając mądrość w trudnych chwilach, siłę w codziennych wyzwaniach i pokój w sercu.

Zarząd Wileńskiego Rejonowego Oddziału ZPL

Spółka użyteczności publicznej Przychodnia Rejonu Wileńskiego w Niemenczynie

Informujemy, że od 1 czerwca 2024 roku zmienia się czas pracy przychodni w Niemenczynie:

- w dni powszednie od 7.00 do 19.00
  - w soboty od 8.00 do 12.00 (przyjmować będzie dyżurny lekarz rodzinny)
- (Zam. 13387)

Szanowni Koledzy z Piątki oraz sympatycy tej najstarszej polskiej szkoły w Wilnie. Spotykamy się jak zwykle w trzecią niedzielę czerwca, czyli w tym roku jest to 16 czerwca, przy starym gmachu dawnej naszej szkoły na Piaskach, o godz. 14.00. Mamy wiele spraw do omówienia.

Do spotkania, szanowni Koledzy!

Towarzystwo „Zawsze wierni Piątce”

Rodzice (opiekunowie), którzy w systemie informacyjnym złożyli wnioski do grup wychowania przedszkolnego w innych placówkach oświatowych, zobowiązani są do redakcji złożonych wniosków poprzez ich uzupełnienie Żłobkiem-przedszkolem w Wielkiej Rzeszy w rejonie wileńskim.

Po zredagowaniu wniosku, wniosek otrzyma datę złożenia z dnia redagowania, przy czym data złożenia pierwotnego wniosku zostanie zachowana w systemie informacyjnym, a pierwotna data złożenia wniosku zostanie przywrócona do dnia przydzielania dzieci do grup.

Przydział dzieci do grup wychowania przedszkolnego Żłobka-przedszkola w Wielkiej Rzeszy rozpocznie się 29 lipca br.

(S-3534)

✝ Śmierć – to próg, lecz nie koniec

Z żalem żegnany śp. **Antoninę VILKIŠIENE** oraz składamy wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie i Bliskim Zmarłej.

Klub Nauczyciela Seniora

Brąz białoczerwonych

Reprezentacja Polski pokonując we francuskim Evian Anglię 1:0 (1:0) zdobyła brąz mistrzostw Europy w amfutfolu. To trzeci z rzędu medal białoczerwonych w imprezie tej rangi. Po tytuł sięgnęła Turcja wygrywając w finale z Hiszpanią 3:0 (1:0).

Pierwszy triumf Alcaraza

Carlos Alcaraz triumfował pierwszy raz we French Open, a łącznie po raz trzeci w turnieju wielkoszlemowym. W finale w Paryżu hiszpański tenisista wygrał z Niemcem Alexandrem Zverevem 6:3, 2:6, 5:7, 6:1, 6:2. Spotkanie trwało cztery godziny i 19 minut.

Drugie zwycięstwo „Celtów”

Koszykarze Boston Celtics są w połowie drogi do rekordowego, 18. mistrzostwa NBA. W minioną niedzielę pokonali we własnej Dallas Mavericks 105:98 w drugim meczu finału i w rywalizacji do czterech zwycięstw prowadzą 2-0.

60. zwycięstwo Holendra

Mistrz świata i lider klasyfikacji generalnej Max Verstappen z Red Bulla wygrał w Montrealu wyścig o Grand Prix Kanady, dziewiątą rundą mistrzostw świata Formuły 1. To 60. zwycięstwo Holendra w karierze.

Barcelona z trofeum

Piłkarze ręczni Barcelony wygrali z duńskim Aalborgiem 31:30 w rozegranym w Kolonii finale Ligi Mistrzów. W pokonanej drużynie ostatni mecz w klubowej karierze rozegrał 36-letni Duńczyk Mikkel Hansen, jeden z najlepszych zawodników w historii.

„Pantery” na prowadzeniu

Hokeiści Florida Panthers pokonali u siebie Edmonton Oilers 4:1 w drugim meczu finałowym ligi NHL i w rywalizacji o Puchar Stanleya, rozgrywanej do czterech zwycięstw, prowadzą 2-0. „Pantery” jeszcze nigdy nie zdobyły Pucharu Stanleya. W poprzednim sezonie dotarli do wielkiego finału, w którym przegrali z Vegas Golden Knights 1-4.

800 euro za obejście treningu

Bilety na piątkowy trening Cristiano Ronaldo z reprezentacją Portugalii, w jej bazie na mistrzostwach Europy w Westfalii, oferowane są po 800 euro. Czołowy najsukuteczniejszy piłkarz świata, ze 128 bramkami w 204 oficjalnych meczach, zagra w swoim szóstym Euro.

Czwarty triumf Igi Świątek w wielkoszlemowym turnieju French Open P

Królowa Paryża

Iga Świątek wygrała w finale z włoską tenisistką Jasmine Paolini 6:2, 6:1 i po raz czwarty w karierze, a trzeci z rzędu triumfowała w wielkoszlemowym turnieju French Open. W Paryżu wcześniej była najlepsza w 2020 roku i edycjach 2022-23.

Trudno było oprzeć się wrażeniu, że emocje w tegorocznym French Open w dużym stopniu skończyły się już na ćwierćfinałach, kiedy odpadły Białorusinka Aryna Sabalenka i reprezentująca Kazachstan Jelena Rybakina. To one w ostatnim czasie potrafiły nawiązać walkę ze Świątek. Podopieczna trenera Tomasza Wiktorowskiego moment słabości miała w drugiej rundzie, gdy dopiero po prawie trzech godzinach i obronieniu piłki meczowej wygrała z byłą liderką rankingu Naomi Osaką. Natomiast po tym, jak Polka w zaledwie 40 minut zdemolowała w 1/8 finału Rosjanek Anastazję Potapową 6:0, 6:0, kolejne rywalki mówiły jedynie, że będą starały się cieszyć meczem ze Świątek. Poważnie zagrozić 23-latkce nie potrafiła w półfinale nawet Amerykanka Coco Gauff, która od poniedziałku jest wiceliderką listy WTA.

Przed finałem nikt więc nie dawał Paolini szans. 28-letnia Włoszka, w której dzięki babci i matce płynie też polska krew, nigdy przed tym sezonem nie przebrnęła w Wielkim Szlemie drugiej rundy. Finał zaczął się jednak trochę niespodziewanie. Paolini przełamała Świątek i prowadziła 2:1. Polka w trzech pierwszych gemach popełniła aż siedem niewymuszonych błędów. Od tego momentu nastąpił koncert gry Świątek. Natychmiast odrobiła przełamanie i to nie tracąc punktu. Do końca seta popełniła jeszcze tylko jeden niewymuszony błąd. Łącznie wygrała aż 10 gemów z rzędu.

Na trybunach zapanowała wręcz nieco senna atmosfera. Przy stanie 4:0 w drugim secie ktoś krzyknął „Iga na prezydenta”. Kibice gromko oklaskiwali Paolini po każdej wygranej piłce. Starła się grać nieco odważniej, ale nie

Polska tenisistka zdominowała French Open i w Paryżu triumfowała już czterokrotnie

przynosiło to efektu. Włoszka zdołała jeszcze wygrać gema na 1:5, jednak chwilę później było po wszystkim.

Po 68 minutach Świątek z radości upadła na moment na kolana. Pogratulowała rywalce, odrzuciła raketę i tradycyjnie pobiegła na trybuny. Przytuliła się z tatą i podziękowała sztabowi. Emocji może wielkich nie było, ale radości za to mnóstwo.

W sięgającej 1968 roku erze open tenisa, gdy dopuszczono do startów zarówno amatorów, jak i zawodowców, 23-letnia Polka jest dopiero trzecią tenisistką, która zwyciężyła w Paryżu trzy razy z rzędu. W latach 1990-92 dokonała tego pochodząca z byłej Jugosławii Monica Seles, a Belgijka Justine Henin taką serię odnotowała między 2005 a 2007 rokiem.

Dzięki 2,4 mln euro premii za wygraną w Paryżu Polka zostanie dziewiątą w historii tenisistką, która z oficjalnych nagród uzbierała ponad 30 mln dolarów.

Lekkoatletyczne mistrzostwa Europy w Rzymie

Fantastyczny rekordowy bieg Natalii

Natalia Kaczmarek czasem 48,98 poprawiła rekord Polski w biegu na 400 m i zdobyła złoty medal lekkoatletycznych mistrzostw Europy w Rzymie. Anita Włodarczyk wywalczyła srebro w rzucie młotem. Polska z sześcioma medalami w klasyfikacji zajmowała czwarte miejsce.

Poprzedni rekord kraju od 1976 roku należał do Ireny Szewińskiej i wynosił 49,28. Wynik Kaczmarek to najlepszy rezultat Europejki na 400 metrów od 28 lat. W 1996 roku Francuzka Marie-Jose Perec uzyskała 48,25 i zdobyła złoty medal olimpijski w Atlancie. Dwa lata temu w mistrzostwach Europy w Monachium na 400 m triumfowała Femke Bol, a Kaczmarek wywalczyła srebro. Tym razem wszechstronna Holenderka skupiła się na biegu na 400 m ppł oraz sztafecie 4x400 m. Poprzedni rekord życiowy Kaczmarek wynosił 49,48. Ustanowiła go w sierpniu 2023 roku podczas mistrzostw świata w Budapeszcie.

Konkurs rzutu młotem wynikiem 74,18 wygrała Włoszka Sara Fantini. Włodarczyk w najlepszej próbie rzuciła 72,92. Brąz wywalczyła Francuzka Rose Loga (72,69). Malwina Kopron (69,72) zajęła siódme miejsce, a Katarzyna Furmanek (67,11) była 11. Włodarczyk zdobyła szósty medal mistrzostw Europy. Ma w dorobku cztery złote, srebrny i brązowy.

Belg Alexander Doom czasem 44,15 ustanowił rekord Europy w biegu na 400 m. Srebrny medal dla Brytyjczyka Charlesa Dobsona (44,38), a brązowy dla Holendra Liemarvina Bonevacii (44,88).

Mistrzynią Europy w skoku o tyczce została Angelica Moser, która wynikiem 4,78 poprawiła rekord Szwajcarii. Na podium stanęły też Greczynka Ekaterini Stefanidi i Brytyjka Molly Caudery, które pokonały poprzeczkę zawieszoną

Natalia Kaczmarek przełamuje kolejne bariery i po fantastycznym biegu pobiła rekord Polski Ireny Szewińskiej, który utrzymywał się od 1976 roku

na 4,73. Reprezentant Szwajcarii Timothe Mumenthaler wygrał bieg na 200 m czasem 20,28 i o 0,13 sekundy wyprzedził drugiego Włocha Filippo Tortu.

Gospodarze zdecydowanie prowadzą w klasyfikacji medalowej. Włosi zdobyli 17 krążków, w tym osiem złotych. Reprezentacja Polski awansowała na czwarte miejsce. Białoczerwoni mają sześć medali – po dwa złote, srebrne i brązowe. Złoto w rzucie młotem wywalczył Wojciech Nowicki; srebro w biegu na 100 m wywalczyła Ewa Swoboda i Anita Włodarczyk w rzucie młotem; brązowy medal w biegu na 100 m przez płotki wywalczyła Pia Skrzyszowska i kulomiot Michał Haratyk. Litwa z jednym medalem brązowym, zdobytym przez rekordzistę świata Mykolasa Aleknę w rzucie dyskiem plasowała się na 23. pozycji.

Zwycięskie sparringi piłkarskiej reprezentacji Polski

Nadzieja jest, ale optymizmu mało

Polska wygrała z Turcją 2:1 (1:0) w towarzyskim meczu piłkarskim na PGE Narodowym w Warszawie. Był to ostatni sprawdzian drużyny trenera Michała Probierza przed mistrzostwami Europy w Niemczech. W ubiegły piątek białoczerwoni 3:1 pokonali Ukrainę.

W 12. minucie Lewandowski zgrał piłkę do Świderskiego, a ten wykończył sytuację sam na sam z bramkarzem rywala, ale radość 27-letniego napastnika trwała bardzo krótko. Świderski wyskoczył w geście triumfu i łądując poczuł ból w nodze. Wprawdzie po krótkiej interwencji sztabu medycznego wrócił do gry, ale ból nadal mu doskwierał i kilka chwil później zrezygnował z dalszego udziału w spotkaniu. Niespełna kwadrans później na murawie usiadł z grymasem bólu asystujący przy tym голу Lewandowski.

Turcy do wyrównania doprowadzili w 77. minucie, gdy Yilmaz uderzył z linii pola karnego, a jeden z obrońców zablokował bramkarzowi pole widzenia. Szczęsny mógł tylko bezradnie patrzeć, jak piłka powoli wtacza się do bramki.

Końcówka znów należała do gospodarzy. W 87. minucie Piątka zatrzymał

jeszcze bramkarz gości, ale w 90. indywidualną akcją popisał się Zalewski – jeden z trzech zawodników, którzy znaleźli się w wyjściowym składzie zarówno w poniedziałek, jak i w piątek przeciwko Ukrainie. Skrzydłowy Romy wykończył atak bezbłędnie i zapewnił swojej drużynie zwycięstwo.

Polska rozpocznie udział w mistrzostwach Europy od starcia z Holandią 16 czerwca. Pięć dni później zagra w grupie D z Austrią, a 25 sierpnia – z Francją. Turcja trafiła do grupy F z Czechami, Portugalią i Gruzją.

Od redakcji: Dwa zwycięstwa z wymagającymi przeciwnikami cieszą, ale styl gry polskiej reprezentacji – mimo widocznej poprawy – pozostawia wiele do życzenia. Zbyt wiele było prostych błędów, strat piłek, niecelnych podań, a czasami zagubienia i chaosu. Polacy przy bliższym pressingu mieli kłopoty z wyprowadzeniem piłki z własnej połowy i przeprowadzeniem kontrataków. Cieszy natomiast odważna gra młodych – Nicolii Zalewskiego i Kacpra Urbańskiego, którzy nie bali się wziąć ciężar gry na siebie i byli prawdziwym objawieniem w obu sprawdzianach. Słowem, nadzieja na dobry występ na ME jest, ale powodów do optymizmu nie za wiele...